

Debesuota, diena 40°, naktį 30.
Saulė teka 5:56, leidžiasi 6:00.

Midwest Inter-
Library Center
-5721 Cottage Grove Ave
CHICAGO, ILL., 60637

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVI

Price 10c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Kovo-March 19 d., 1970 m.

Kaina 10c

66

ERFURTE PRASIDEDA VOKIEČIŲ PASITARIMAI

PERVERSMAS KAMBODIJOS SOSTINĖJE

SAIGONAS. — Kambodijos radijas paskelbė, kad princas Sihanoukas, 47 metų Kambodijos valstybės galva buvo pašalintas iš pareigų, kurias jis ėjo per 20 metų. Pranešime sakoma, kad Karališkoji Kambodijos Taryba ir Kambodijos Tautinė Asamblėja nutarė pašalinti Sihanouką ir jo vieton paskirti Cheng Heng, ligšiolinį Tautinės Asamblėjos pirmininką, kuris eis pareigas iki naujų rinkimų.

Saigone šią žinią užsienio korespondentams paskelbė pats P. Vietnamo prezidentas Thieu, pridėdamas, kad jis dar netiki, kad būtų galėję taip įvykti. Reali jėga Kambodijoje yra du vyrai: premjeras ir kariuomenės vadas generolas Lon Nol ir ministras Sirik Matak. Jie abu kuris laikas nepritarė Sihanouko politikai, kurios svarbiausias elementas buvęs pataikauti komunistui.

Kiek anksčiau iš Kambodijos ėjo žinios, kad aerodrome sustojo visų lėktuvų judėjimas, nutraukti radijo ryšiai su pasaulio sostinėmis.

Sihanoukas kelis kartus atidėjo savo išskridimą iš Maskvos, kur jis pasimatė ir su komunistų partijos vadu Brežnevu. Paprastai Brežnevas prima tik komunistinių valstybių galvas, visu kitų priėmimus palikdamas premjerui Kosyginui ir prezidentui Podgornui.

Kambodijoje esą užsienio diplomatai esą nustebinti gyventojų demonstracijų prieš komunistus jėga ir apimtimi. Po daugelio metų "balanso" politikos, kuria vedė neutralumo keliu, princas Sihanoukas, staiga prasižėmė masių nusivylimas komunistų veiksmais Kambodijoje. Vakar apie 10,000 jaunų kambodiečių demonstravo prieš Tautinės Asamblėjos rūmų, reikalaudami vyti Viet Congą ir šiaurės Vietnamo kariuovės lauk iš Kambodijos teritorijos.

Iš Saigono pranešama, kad padidėjo komunistų kariuomenės judėjimas iš Kambodijos į Mekong deltą. Spėjama, kad komunistai ima pildyti Kambodijos reikalavimus ir apleidžia savo saugias slėptuves.

Kambodijos valdžios pyktis, spėjama, pasiekė savo aukščiausią laipsnį, kai pernai princas Sihanoukas nutarė aplankyti Ratanakiri provinciją ir saugumo įstaigos jam pranešė, kad jis ten negali vykti, nes negalima garantuoti ten jo saugumo.

Washingtono paaiškėjo, kad dviem hipiam pagrobus Amerikos prekinį laivą ir sustojus Kambodijos vandenynse, buvęs duotas karo laivams įsakymas plaukti į Kambodijos vandenį ir tą laivą jėga sugrąžinti. Tik po skubių radijo pasikalbėjimų su valstybės departamentu ir prezidentu, admiralas McCaine, vyriausias Ramiojo vandenyno jėgų vadas, tą įsakymą atšaukė. Taip padaryta dėl dabartinių Kambodijos derybų su komunistais, kurie tikriausiai Amerikos karo laivų įplaukimą būtų išnaudoję savo naudai, kaip Amerikos agresijos įrodymą.

Redaktoriui geriau rašyti atsigulus

Health Insurance News rašo, kad "žurnalistų tarpe mirtinumo ratos yra didžiausios negu bet kurios kitos profesijos". News ta prognozė pataria, kad reikia pratintis rašyti stovint. "Ilgos rašymo valandos", rašo šis laikraštis, "nuvargina ir protą ir kūną".

Šveicarija varžo užsieniečius

ŽENEVA. — Šveicarija griežtai varžyti svetimšalių darbininkų įvažiavimą. Ateityje per metus bus leidžiama tik 40,000 užsieniečių darbininkų: italų, ispanų, turkų ar graikų.

Ekonominės aplinkybės atviliojo į Šveicariją apie 600,000 užsienio darbininkų, kurie dirba darbus, kurių nenori patys šveicarai. Pernai Šveicarijoje gyveno 971,795 užsieniečiai, kas sudaro 16 nuošimčių visų gyventojų. Kai kuriuose miestuose užsieniečių nuošimtis dar didesnis ir tas sukėlė valdžios rūpestį. Ciuricho atstovas Šveicarijos parlamente pasiūlė įstatymą, kuris sumažintų užsieniečių skaičių atskiruose kantonuose iki 10%.

Šveicarai neleidžia užsienio darbininkams atsivežti šeimų, kol darbininkas neišgyvena Šveicarijoje 10 ar 12 metų. Šveicarijoje gimę užsieniečių vaikai negauna šveicarų pilietybės. Vyriausybė sumažino atskiroms darbovietėms užsieniečių darbininkų kvotas. Visa tai daroma siekiant, kad svetimšaliai "neokupuotų" Šveicarijos.

Egiptas skatina gimimų kontrolę

KAIRAS. — Egipto vyriausybė svarsto įstatymą, kuris padėtų sulaikyti nepaprastą Egipto gyventojų daugėjimą. Šiuo metu Egipto gyventojų skaičius kasmet padidėja vienu milijonu žmonių. Šio šimtmečio pabaigoje Egipte gali būti jau apie 70 milijonų gyventojų, dvigubai daugiau, negu šiais metais.

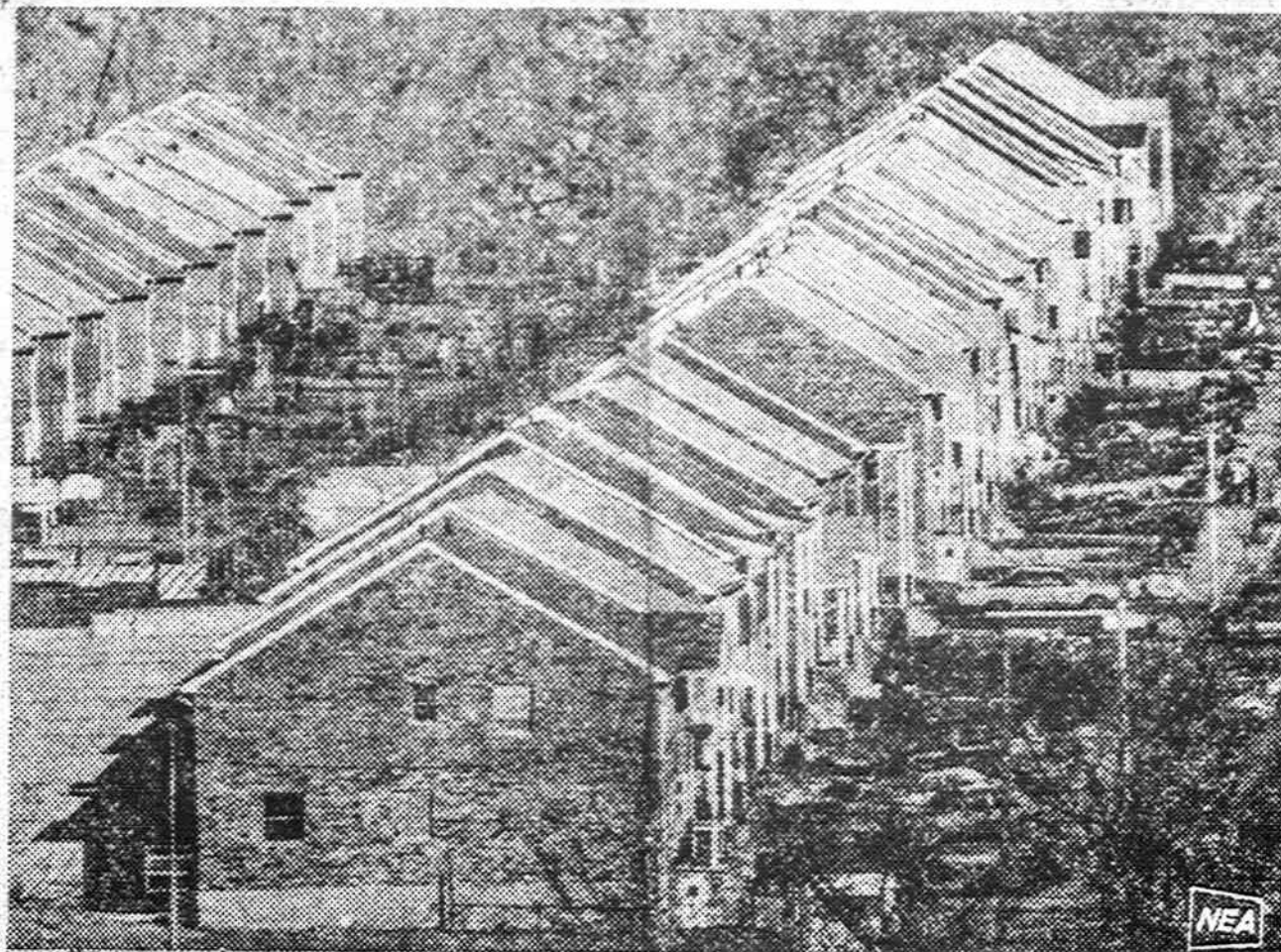
Kada karininkai nuvertė karalių Farouką, prieš 18 metų Egipte buvo 21 milijonas žmonių. Šiuo metu jų yra jau apie 34 milijonai. Daug prisidėjo medicinos pažanga, sumažinusi vaikų mirtinumą. Prieš 30 metų Egipte iš tūkstanties gimusių, mirėdavo 26, o 1967 metais tik 14.

Apie 42 nuošimčiai Egipto gyventojų yra vaikai iki 15 metų amžiaus. Tas reikalauja daugiau mokyklų, reikia parūpinti daugiau darbų. Visa pažanga žemės ūkyje, dykumų irigacija, užtvankų laimėtos žemės, nepagerina gyvenimo lygio, nes atsirado daugiau naujų burnų.

Pasiūlytas įstatymas numato pakelti vedybų amžių. Moterys galės ištekti tik sulaukusios 18 ar net 20 metų.

Stovėdami rašė tokie rašytojai, kaip Ernest Hemingway, Victor Hugo, Thomas Wolfe, Albert Camus ir Jules Romains.

Iš kitos pusės vėl — Marcel Proust, Elisabeth Barret Browning ir Jack London rašė lovoje gulėdami.

Pasaulyje augant žmonių skaičiui, miestuose tenka gyventi susikimšus. Čia matomi New Yorko apylinkės namai suglausti, taupant vietą, siena su siena. Daug tokių namų statoma ir Anglijoje.

PIRMINIUS RINKIMUS LAIMĖJO OFICIALŲS PARTIJŲ KANDIDATAI

CHICAGO. — Illinois pirminiai rinkimai antradienį nesukėlė didelio balsuotojų susidomėjimo. Rinkimuose dalyvavo apie 1,490,000 žmonių, kas yra tik apie 30 nuošimčių visų registruotų balsuotojų. Svarbiausioji kova vyko tarp dviejų respublikonų kandidatų į JAV senatorius: dabartinio senatoriaus Smith, kuris gubernatoriaus Ogilvie buvo paskirtas į mirusio sen. Dirkseno vietą ir jo konkurento William Rentschler. Laimėjo sen. Smith.

Visų kandidatų balsuotojams charakteringas oficialiųjų partijų išstatytų kandidatų rėmimas. Tuo džiaugiasi partijų vadai: demokratų meras Daley ir respublikonų — gubernatorius Ogilvie. Tik vienas nepriklausomas demokratas Čikagos šiaurėje laimėjo prieš partijos pastatytą kandidatą.

Senatorius Smith savo konkurentą nugalėjo Cook apskrityje ir visuose priemiesčiuose, išskyrus Rich, kur laimėjo Rentschleris.

Trečiame distrikte, kur gyvena daug lietuvių, ir kurio rytiniai pakraščiai jau užimti negrų, laimėjo baltas demokratų kandidatas Morgan F. Murphy. Nepriklausomas negrų kandidatas, negrų laikraščio leidejas Augustas A. Savage gavo tik 13,791 balsą, prieš Murphy 31,376 balsus. Tas parodė, kad ir negrų tarpe balsuotojai yra linkę remti oficialius partijos kandidatus. Pirmame distrikte prieš oficialių demokratų kandidatą, negrą Metcalfe išėjo kitas negras Rayner, pagrįsdamas savo rinkimų kampaniją šūkiu prieš "Daley mašiną". Jis tačiau stipriai nepasirodė, nors jį rėmė įvairios negrų organizacijos ir kovingos grupės. Dauguma negrų parodė savo ištikimybę demokratų partijos vadams.

Dabar visi pirminius rinkimus laimėję kandidatai pradėjo ruošti pagrindiniams rinkimams lapkričio 3 d. Bus svarbu iš vakarykščių oponentų pasidaryti rėmėjus. Senatorius Smith turės stiprų priešą demokratų kandidatą Adlai Stevenson III. Jis tikisi, kad jam padės ir nemažai rėmėjų turįs Rentschleris.

• Iš Lebano atvykę arabų partizanai susprogdino Izraelio vandens pompą ir elektros liniją. Izraelis įspėjo Lebanoną suvaldyti savo partizanus.

• ABC agentūra skelbia, kad sovietai siunčia į Egiptą savo pačias naujausias priešlėktuvines raketas.

Amerika pirmą kartą vetavo

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje, svarstant Afrikos valstybių pasiūlytą rezoliuciją Rodezijos klausimu, Amerika pirmą kartą buvo priversta panaudoti savo veto teisę. Rezoliucija turėjo pasmerkti Britaniją, kad ji nesimažina jėgos nuverstį Rodezijos baltųjų valdžią. Rezoliuciją veto ir britai.

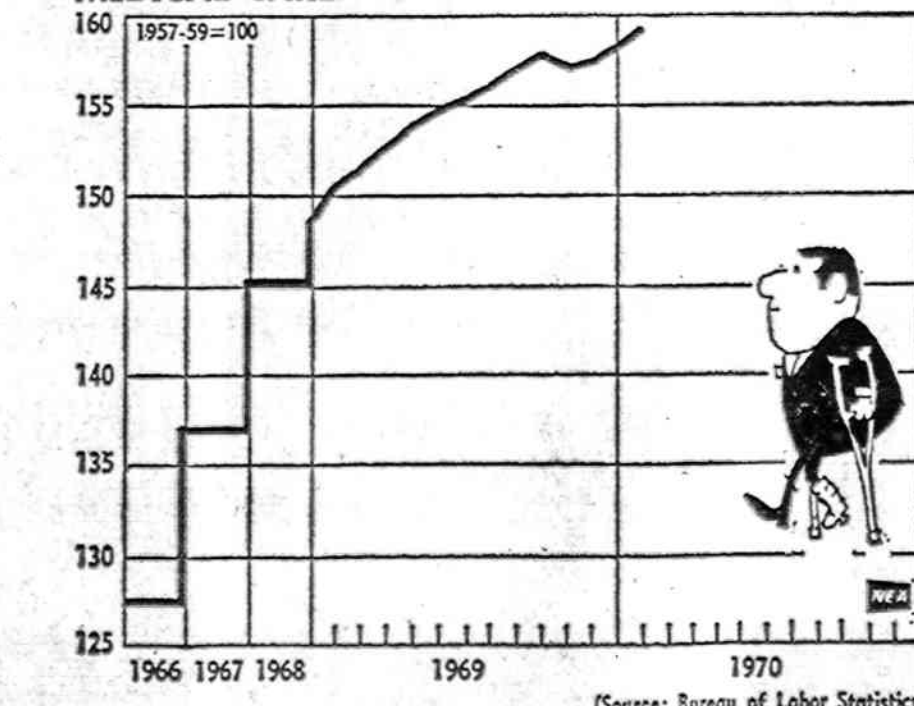
Afrikos valstybės siūlė pasmerkti Portugaliją ir Pietų Afriką ir siūlė taikyti joms sankcijas už Rodezijos rėmimą. Šis pasiūlymas irgi buvo atmestas.

Saugumo Taryboje veto teisę turi tik penkios didžiosios valstybės. Iš jų Sovietų Sąjunga veto pavartojo 105 kartus, paskutinį kartą prieš pasmerkimą dėl Čekoslovakijos okupacijos. Britanija veto jau ketvirtą kartą. Prancūzija — tris kartus Tautinė Kinija — du kartus ir Amerika — kartą.

Britaniją smerkiančią rezoliuciją rėmė: Burundis, Tautinė Kinija, Nepalas, Lenkija, Sierra Leone, Ispanija, Sirija, Sov. Sąjunga ir Zambija. Keturi valstybės: Prancūzija, Suomija, Kolumbija, ir Nikaragva — nuo balsavimo susilaikė.

BOSTONAS. — Antradienio naktį 27 metų John DiVivo bandė priversti keleivinio lėktuvo pilotus skristi į Kubą. Įvyko susišaudymas. Vienas lakūnas buvo nušautas, kitas, nors peršautas per abi rankas, sugebėjo nuvažiuoti apipildėdavo ir nužudė sužeistas trim šūviais.

MEDICAL CARE

Sausio mėnesį Amerikos medicinos patarnavimai pakilo iki 159 tūk. Tai reiškia, kad patarnavimai, kurie 1959 metais kainavo 100 dolerių, šių metų sausio mėn. kainavo jau 159 dol.

V. VOKIETIJOS KANCLERIS BRANDT DERISI SU KOMUNISTŲ PREMJERU

BONA. — Šiandien Vakarų Vokietijos kancleris Willy Brandtas, po ilgų paruošiamųjų derybų su Ulbrichto režimo atstovais, turi susitikti su Rytų Vokietijos premjeru Willi Stophu. Nepavykus susitikti dėl susitikimo Rytų Berlyne, nes Rytų Vokietija draudė kancleriui Brandtui sustoti Vakarų Berlyne, buvo parinktas Erfurto miestas, Rytų Vokietijoje. Erfurtas yra istorinis miestas, jame gyvena katalikų bažnyčios reformatorius Martinus Liuteris. Erfurtas yra svarbi vieta vokiečių socialistams. Čia 1891 metais vokiečių socialdemokratai paskelbė savo Erfurto programą — manifestą, kuris privedė prie vokiečių komunistų atskilimo nuo socialistų judėjimo. Socialdemokratai Erfurte atsisakė proletariato diktatūros ir pasuko demokratinės evoliucijos keliu.

Katerina nusivylė sovietų studentais

NEW YORKAS. — Bombos susprogdintame name, Greenwich Village, kur rastas Students for Democratic Society veikėjo Gold kūnas, policija rado dar kelis visai sudraskytus kūnus. Dabar iš vieno mažojo rankos piršto atspaudų nustatyta, kad žuvo ir kita SDS veikėja Diana Oughton, 28 metų amžiaus. Ieškoma, kam galėjo priklausyti dar vieno vyro kūnas.

Viena veikiausių ir karingiausių SDS veikėjų yra Kathy Boudin, 26 metų. Jai pavyko iš to susprogdusio namo sveikai išeiti, tačiau ji slapstosi nuo policijos. Iš jos giminių ir draugų pavyko nustatyti, kad Boudin, kuri Bryn Mawr kolegijoje studijavo rusų kalbą ir literatūrą, buvo nuvažiavusi į Sovietų Sąjungą, kur ji 15 mėnesių studijavo Leningrade ir Maskvoje. Čia ji gerokai nusivylė rusų studentais. Kovodama už Amerikos "išlaisvinimą" Kathy Boudin labai nustebo sužinojusi, kad sovietų studentai tiesiog idealizuoja Amerikos laisvę.

Amerikos revoliucionierė jau tarsi užgauta, kai studentai Sovietų Sąjungoje pradėjo jai aiškinti apie Amerikos laisvę, emė kritikuoti sovietų suvaržymus, prievartą ir valdžios terorą. Viena studentė jai guodėsi, kad ji buvo išmesta iš meno instituto už tai, kad ji atsisakė baluoti "nieko nereikškančiuose rinkimuose". Kiti studentai kritikavo valdžios neįsileidimą į užsienius tų, kurie negauna politinio patikimumo pažymėjimų. Sovietų studentai skundėsi, kad už menkiausias demonstracijas gresia Sibiro tremtis.

Sovietų studentai užsispyrę šios amerikietės neįtikina. Ji sugrįžusi toliau tęsia savo "revoliucinį darbą". Ji pasmerkė sovietų studentus, kurie esą "daugiausia atsilikę ir politiniai neaktyvūs visame pasaulyje". Amerikietė niekaip nesuprato, kaip sovietų studentai gali būti nepatenkinti Sov. Sąjungoje esančiu "socializmu", kaip jie gali garbinti Ameriką.

BANGKOKAS. — Tailandijos valdžia sutiko išleisti ant kranto 24 amerikiečių jūrininkus iš pagrobto laivo "Columbia Eagle", nors daugelis jų pateikė staigią ir gelbėjimo valtis, neturėjo su savim jokių dokumentų. JAV ambasada uždėjo už juos piniginių užstatą, kad jie galėtų išlipti iš juos išgelbėjusio "Rappahannock" laivo, kuris jau turi plaukti atgal į Ameriką.

Erfurtas yra parinktas todėl, kad jis yra maždaug vienodame atstume nuo Rytų Berlyno — 170 mylių. Kancleris Brandtas važiuoja į Erfurtą traukiniu.

Iki šiol Rytinė Vokietija labai priešinosi ryšių su vakarais pagerinimui, statydama sunkias sąlygas, reikalaujama atskiros, savarankiškos valstybės pripažinimo, kurio Bona nesutiko duoti. Ulbrichtas sutiko derėtis su Bona tik spaudžiamas Maskvos. Vakarų Vokietija jau veda derybas su Lenkija ir su Sovietų Sąjunga. Todėl ir Rytų Vokietijos režimui buvo nepatogu toliau atsisakinėti nuo derybų su Bona.

Amerika pritaria kanclerio Brandto bandymams pagerinti santykius su Rytų Europos valstybėmis. Kartu Washingtone reikiama susirūpinimas, kad Vokietija derybose nebūtų prikabinata pasitraukti iš vakarų pasaulio sąjungų. Istorijsio žinomas jau ne vienas atvejis, kada vokiečiai susitarė su rytais. Po Pirmojo pasaulinio karo Vokietija ir Sovietų Sąjunga pasirašė Rapallo sutartį, nors jos niekas toje tarptautinėje konferencijoje tada nesitiko. Konferencijos uždavinys buvo svarstyti ekonominius klausimus ir vokiečių reparacijas. Vokiečių užsienio reikalų ministras Rathenau, tačiau susitarė su rusais ir Rapallo sutartis liko vokiečių-rusų bendradarbiavimo simboliu.

Kancleris Brandtas derybas su komunistais pradėjo sau palankiu metu. Vokietija yra stipri karine ir ekonomine prasme. Vakarų kanceliarijos tikisi, kad Vakarų Vokietija liks NATO ir Europos Ekonominės Rinkos nariu, neatsisakydama savo ryšių su vakarais net ir už galimą Vokietijos dalių sujungimą.

Kaimynai pasirašė draugystės sutartį

KUALA LUMPUR. — Malaizija ir Indonezija pasirašė draugystės sutartį, kuri užbaigia ilgus metus buvusius nesupratimus dėl valstybių ribų ir dėl teritorinių vandenų. Ypač Indonezijos buvęs prezidentas Sukarno vedė nepalankią Malaizijai politiką, privedusią net prie ginkluotų konfliktų 1964 ir 1965 metais. Daugiausia ginčų sukėlė Malakos sąsiauris, skiriant Indonezijos salą Sumatrą ir Malajų pusiasalį.

Abi tautos turi bendrą kalbą ir kultūrą. Tas faktas buvo pakartotinai pabrėžtas sutarties pasirašymo ceremonijose, kuriose dalyvavo Indonezijos prezidentas Suharto ir Malaizijos premjeras Abdul Rahman. Sutartyje numatoma plėsti kultūrinį bendravimą ir ekonominius ryšius.

BALTIEJI VANDALAI MUSLIMAMS ŠAUDO IR NUODIJA RAGUOČIUS

Priversti parduoti "vandalių" apsėstą farmą

Zinia iš Asheville, Alabamoje, praneša, kad Juodieji musulmai, kuriems "vandalai" nuuodijo 30 karvių, žada parduoti visą farmą "kad ir Ku Klux Klanui ar kas tik nori".

"Nėra prasmės būti, kur žmonės yra necivilizuoti", pasipiktinęs pasakė John Davis, vedęs farmos turėjęs 300 galvų Hereford veislės raguočių ir kadaise įvertintas \$30,000.

Pasaulinių šaudymais ir vandens apnuodijimu iki 223 galvų sumažinta raguočių banda išvaroma į kitą juodųjų separatistų Alabamoje valdomą farmą.

"Mes turime pasiūlyti iš tų pagonų tarpo", pareiškė Davis, žiūrėdamas į 376 akrų kalvotos farmos laukus, kuriuose matyti praeitą savaitę išdėvėjusių galvijų sustingusios maitos.

Praeitą lapkričio mėnesį, pasakė Davis, farmą supančiuose pušynuose pasislėpę pasalinai nušovė 25 karves. Praeitą savaitę dar 30 karvių išgašo atsigėrę vandens iš lovių, kuriuose rasta cianido nuodų.

Davis įsitikinęs, kad už tų incidentų stovi Ku Klux Klanas. Likusios karvės išgabenamos į 3,600 akrų farmą, kurią Mus-

limai turi Greene apskrityje. "Manome, kad ten bus geriau". Ten gyventojų dauguma yra negrai ir jie pernai per rinkimus paėmė daugumą apskrities valdybos vietų.

Kaip Juodųjų Muslimų vadas moko savo pasekėjus

Chicagoje reziduoją "Juodųjų Muslimų" tikėjimo galva, besivadinačias Allacho pasiuntiniu Elijah Muhammad, kurs savo pasekėjus išmintingai moko mesti miestų lūšnynus ir grįžti prie žemės, kur dabar turėdami pilnas žmogaus teises galėtų sau gyventi, o nebe, kaip jų protėviai, vergauti. Sekta leidžia savo savitais, pavadintą "Muhammad Speaks", reikią, "Mahometas kalba". Tai yra Allacho pasiuntinio organas, per kurį jis savo tikintiesiems skelbia Korano, o daugiausiai pats savo "apreiškiamas" tiesas.

Ką valgyti, kad gyventum iki 1,000 metų

Šio savaitraščio š. m. kovo 20 d. numeryje yra paties Elijah Muhammado įžanginis "Kaip valgyti, kad gyventum" (How To Eat to Live). Dėl įdomumo čia pacituojama, ką juodojo islamo išpažintojai privalo val-

gyti, kad galėtų gyventi iki 1,000 metų:

"Ko Allahas, Mokytojo Fardo Muhammado Asmenyje, Kuriam Tebūnie Amžina Garbė, mokė mane ką valgyti, kad gyvenus.

"Žmogus ir žmonijos geriausi mokslininkai per šimtmečius ir per tūkstančius metų studijavo tai, ką galima valgyti, kad gyvenus. Dabar šis didis mokslas ateina iš Burnos visų Išmintingiausiojo... Mes turime būti dėkingi už dėmesį, simpatiją, galilestingumą ir atidumą iš tokio Didžio kaip Dievas Mokytojo Fard Muhammad Asmenyje.

"Didžiausias dėmesys "Kaip Valgyti Kad Gyventi" yra kreipiamas į vieną kartą valgymą per dieną. Nėra abejonės, kad vienas valgis kartą per 24 valias virtas valgis trumpina mūsų amžių ir suteikia mūsų gyvenimui daugiau džiaugsmo. Pusiausvyra valgis trumpina mūsų amžių. Niekada nesakyk, kad bet ką valgysi. Sakyk, kad valgysi geriausius dalykus.

"Didžiausi nuodai—valgiai, kurie jums patiekiami kasdien valgyti, ir kuriuos kai kurie valgo tris ir keturis kartus per dieną, yra:

Numeris pirmas: Nešvari kiaušinėlis.

Numeris 2: Pupos, kurias tik gyvuliai tetrėtų esti. Ir tai yra, kam jos sutvertos, tik ne žmonėms maistui. Lima pupos, sviesinės pupos, lauko žirniai, juodaakai žirniai, ir net sojos pupelės nėra niekam geros kai tik jų amžiui trumpinti.

Kornų (kukuruzos) duona, pusiau iškepta miltinė duona ir saldžiosios bulvės nėra gera žmogui vartoti maistui.

Yra daug rūšių daržovių, kurias mes galėtume valgyti, jei kas jums parodytų tikrąsias rūšis. Laikykites ko toliau nuo ropinių (kale) žalesių ir nuo kopūstų pumpurų, toks maistas yra arklų ir raguočių pašaras. O, aš žinau, ką jus pasakysit mano Juodieji Broliai ir Sėse-rys. "Aš juos valgau visą savo amžių ir mano senelė ir tėvas valgė ir jie gyveno 65, 75 arba 80 metų". Tai joks laikas gyventi! Jus neturite gyventi mažiau kaip 100 metų, o nuo čia iki tūkstančio metų. Bet jūsų amžius priklauso nuo to, ką jūs valgo.

Jūsų Brolis, Allacho Pasiuntinys".

Pastaba: 1) Allah arabiškai vadinamas Dievas; 2) Fard Muhammad buvo vardas Juodųjų musulmų religijos steigėjo, iš kurio dabartinis Elijah paveldėjo Allacho "pasiuntinybę".

J. Pr.

ROCKFORD, ILL.

Jau antra mirtis

Švedų ligoninėje mirė Bruno Jomantas, kuris buvo plačiai žinomas ne tik lietuviams, bet ir vietos amerikonomams. Mirė jis sulaukęs 68 metų amžiaus. Ilgą laiką sirgo širdies negalavimu.

Velionis buvo gimęs Chicagoje, bet užaugo Springvale. Į Rockford atvyko dar būdamas visai jaunas, prieš 52 metus. Sukūrė šeimos židinį su Marta Kučinskaitė. Gražiai gyveno, užaugino du sūnus. Pasižymėjo darbštumu ir gabumu. J. L. Clark bendrovėje išdirbo 42 metus. Buvo paskirtas fabriko vedėju (superintendentu). Tose pareigose išbuvo iki išėjimo į pensiją.

Velionis priklausė St. Edward katalikų parapijai, YMCA, Pensilvanijos klubui ir Rockfordo lietuvių klubui. Jis daug prisidėjo prie klubo suorganizavimo ir per eilę metų klubo pirmininkas. Gerai kalbėjo lietuviškai.

Jomantų buvo penki broliai. Iš jų beliko tik vienas Edwardas, kuris gyvena Oak Lawn, Ill. Visi mirė palyginti dar jauni.

Laidojimo apeigas atliko St. Edward bažnyčios kapelionas. Ašisveiktinti susirinko nepaprastai daug žmonių, — lietu-

Komp. J. Strolis kūrinių koncertas. Jungtiniam chorui — Dainavos ir Lietuvos Vyčių — diriguoja P. Armonas. Solistas Jonas Vaznelis. Akompanuoja Manigirdas Motekaitis. Foto brolio Virgilijaus, S. J.

Nuotaikos po komp. Juozo Strolis kūrinių koncerto

Giesmių giesmė Tu amžiais gyvas būsi, kol bus gyva didvyrių Lietuva.

Ada Karvelytė-Dubauskienė

Kovo 8 d. Čikagoje buvo pagerbtas prieš metus staiga miręs kompozitorius Juozas Strolia. Pagerbtas ypatingu būdu: 2 val užtrukęs koncertas išpildė tik komp. J. Strolis kūrinius. Ir dar retas, ar ne vienintelis kada buvęs dalykas: 3 kompozitoriaus sūnūs, visi muzikai, programos dalyviai. Vytautas ir Faustas Strolis dirigavo chorams, Herkulis Strolia, Metropolitan operos smuikininkas, savo tėvo kūrinius išpildė smuiku. Pati pirmoji kompozitoriaus kūrinių išpildytoja būdavo Zenta Strolienė, kompozitoriaus Juozo Strolis žmona, dainininkė, baigusi Klaipėdos konservatoriją, mirusi Vokietijoje 1950 m.

Šio reto koncerto įvadinį žodį tarė aktorius Algimantas Dikinis, padėkluodamas Odos Karvelytės-Dubauskienės specialiai savo mokytoji, Juozui Stroliai parašytą eilėrašį. O ir vėliau visoje programoje aktorius Dikinis labai išpuodingai pristatė publikai atskiras programos dalis ir jų atlikėjus.

Programa buvo išskirtinė. Dalyvavo solistai: Prudencija Bičkienė, Roma Mastienė, Valentinas Liorentas, Jonas Vaznelis ir smuikininkas Herkulis Strolia. Chorai: Aidutės, dirig. Alice Stephens, Lietuvių Vyčių choras, dir. Fausto Strolis ir jungtinis choras dir. P. Armonas ir Vyt. Strolis. Jungtinį chorą sudarė Dainavos ansamblio choras ir Lietuvių Vyčių choras. Ypatingai gražiai skambėjo jungtinis choras su solistu J. Vazneliu. Reto grožio momentai, smuikininkui Herkuliui Stroliai grojant smuiku solo arba smuikui pritariant dainuojant Romai Mastienei.

Prudencijai Bičkienėi kartu su jungtiniu choru be galo subtiliai pagiedojus premijotą giesmę "Marija", susidarė tokia mistiška religinė nuotaika, kad iš pagarbos giesmei ir kūrėjui norėjosi atsistoti, bet ne ploti.

Koncertui akompanavo Manigirdas Motekaitis. Scenos apšvietimas č. Rukuižės. Kompozitoriaus portretas, pieštas dail. P. Jurkaus ir scenai pritaikintas dail. Aleksos, sudarė nuotaikingą koncertui aplinką ir kartu pabrėžė koncerto tikslą.

vių ir kitataučių. Labai daug buvo gėlių, kurias prisuntė organizacijos, giminės ir draugai.

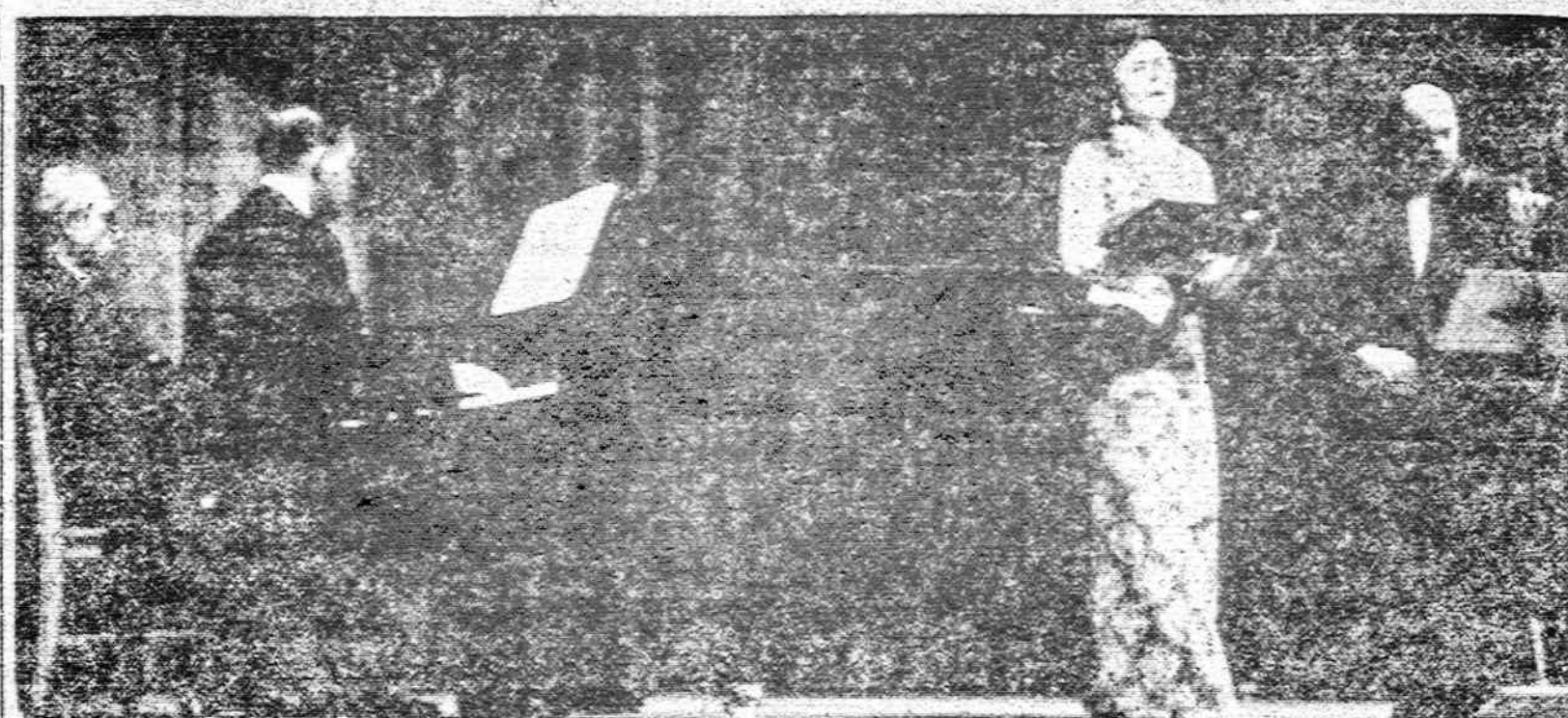
Velionis buvo labai švelnus ir gero būdo. Jis gražiai su visais sugyveno, todėl ir su juo atsiveiktinti susirinko labai daug žmonių. Į Kalvarijos kapines palydėjo daug automobilių. Visi laidotuvių dalyviai buvo pakviesti į Lietuvių klubą užkandžių.

Rockfordo lietuviai ilgai nepamirš gero sportininko ir organizacijų rėmėjo.

Velionio žmonai, jo sūnams Kazimierui ir Edwardui, broliui Edwardui ir kitiems giminėms reiškiu gilia užuojautą. Žvalgas

leisti programą su komp. J. Strolis kūrinių sąrašu. Ir kaip programos gale pažymėta, to leidinio išleidimą finansavo poetė Ada Karvelytė-Dubauskienė, buvusi kompozitoriaus mokinė. Tai gražiausias savo mokytojo pagerbimas, pavyzdys ir kitiems, pagerbiant savo mirusius mokytojus.

Skirstėmės iš koncerto įvairiom nuotaikomis. Viena mintis su daug klausukų: ką pasakytų pats kompozitorius apie šį savųjų kūrinių koncertą? Jis buvo toks preciziškas. Tiek daug reikalavo iš savęs ir iš

Solistė Roma Mastienė ir smuikininkas Herkulis Strolia komp. J. Strolis kūrinių koncerto metu. Akompanuoja Man. Motekaitis. Foto brolio Virgilijaus, S. J.

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck.

They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish.

There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride.

It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it.

Sign up for the Payroll Savings Plan where you work.

Or go to your bank.

And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

GEROS DOVANOS

šios knygos parduodamos dabar "Naujiene" su didėlimis nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00
Minkštais viršeliais tik \$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŲ ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpuošia. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

Muziko Strolis atsiminimai

Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolis knyga

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS.

176 puslapiai, yra fotografijų, minkšti viršeliai. Kaina \$2.00. Tai geriausiaji sodrių pasisakymų knyga.

Knygą galima gauti Naujienų Administracijoje arba pasiunčiant Money Orderį arba čekį tokiu adresu.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Su dideliu susidomėjimu yra perkamas ir skaitomas POVILO LAURINAVIČIAUS 404 puslapių romanas

BE DRUSKOS

Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.

Knygoje randame gyvai ir vaizdžiai aprašytas Lietuvos kraštas, miestelių, kaimiečių ir dvasiškių išgyvenimai ir kit

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

GAIDOS MUZIKAMS IR DAINININKAMS

"NAUJIENOSE" GALIMA GAUTI ŠIAS LIETUVIŠKŲ DAINŲ GAIDAS PIANUI:

1. Rinkinyje lietuviškų liaudies dainelių ir šokių, 16 psl. Rinkinyje yra šios dainos ir gaidos:

1. Tegu giria šlamišė.
2. Sukutinis I
3. Sukutinis II
4. Kokietka
5. Padispanas
6. Vengerka
7. Klumpakojis
8. Agonėlės
9. Vakar vakarėl
10. Agonėlės
11. Meilės valsa
12. Siuntė mane motinėle
13. Čigonai
14. Peleđa
15. Noriu miego

Šis gaidų rinkinys kainuoja tik \$1.00.

Šiuos gaidų rinkinius galima gauti NAUJIENOSE. Jei atsiųsite čekį arba Money Orderį už gaidas ir pridėsite 25 centus persiuntimo išlaidoms, tai pasiimsite jas paštu. Čekius prašome išrašyti NAUJIENOMS ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS

STEIGIAMOJO SEIMO 50 M. SUKAKTIS

Kovos metai

Jei 1919 metai yra pavadinti sukilusios už laisvę ir nepriklausomybę Lietuvos kovos metais tikslu apginti savo žemes ir atstatyti savo valstybę, tai 1920 metai su Steigiamojo Seimo suaukimu buvo metai, kuriais buvo nutiesti Lietuvos valstybės vidaus santvarkos pagrindai, paremti demokratijos principais ir nustatyti santykiai bei sienos su savo kaimynais. O tie Lietuvos kaimynai visi, be išimties, smailizavo į Lietuvos žemes ir didelius tos žemės plotus jau buvo užėmę.

Tais metais sovietinama Rusijos imperija pergryveno sunkias dienas. Carų sukalta imperijai grėsė rimtas pavojus visai suirti. Visos carinės Rusijos pavergtos tautos buvo sukilusios ir ėmėsi nepriklausomai nuo Rusijos tvarkyti savo vidaus gyvenimą. Tokiam tautų udejmui užbėgti už akių, Kremliaus vadovai, Lenino vedami, veik visoms tautos tautosms sukūrė taip vadinamas revoliucines, "vargingųjų valstiečių ir darbininkų" vyriausybes. Jas turėjo Suomija, Estija, Latvija, Lietuva su V. Kapsuku prieškaryje, Ukraina ir kiti. Neišdėgė! Tos tautos tokiais Kremliaus užsimojimais nepasitikėjo. Nors tokių "revoliucinių" valdžių piršliais buvo gerai ginkluoti raudonosios armijos daliniai, bet ir šie pasisekimų neturėjo ir buvo išvityti. Suomija, Estija, Latvija ir Lietuva atsistojo ant savo kojų. Tada Maskvos

politikai pasisilė tartis dėl taikos įgyvendinimo.

Taikos rūpestis

Dar 1919 m. rugsėjo 13 d. sovietinamos Rusijos užsienio reikalų liaudies komisaras Čičerinas pasiūlė Lietuvai pradėti derybas dėl taikos. Su Estija ir Suomija tada jau buvo susitarta. Dėl taikos derybos su Lietuva buvo baigtos 1920 m. birželio 30 d. surašytu taikos projektu, kurį turėjo ratifikuoti Lietuvos St. Seimas ir sovietų Rusijos vyriausybė.

Taikos sutartis susidėjo iš 19 straipsnių. Tą sutartį pasirašė derybose dalyvavę iš Lietuvos pusės: T. Naruševičius, P. Klimas, S. Rozebaumas, J. Vallokaitis ir V. Račkauskas; iš Sovietų Rusijos — A. Joffe, J. Marchlevskis ir L. Obolenskis. Tos sutarties antrame straipsnyje buvo smulkmeniškai numatytos sienos tarp Lietuvos ir Sov. Rusijos. Tų sienų projektas buvo sudarytas tuo klausimu rašiusio iš P. Klimo studijų. Deja, tų sienų tik vienas trečdalis faktinai buvo Lietuvos žinioje. Tų žemių dalies Sov. Rusija neatidavė, kitos vėliau atiteko Lenkijai, o po Antrojo pasaulinio karo dar didesnė Lietuvos žemės plotai buvo perduoti Bielorussijos administracijai valdyti.

Dar rašalui nenudžiūvus, bolševikai pradėjo laužyti sutartį.

Vadinasi, nuo sutarties pasirašymo, dar rašalui nespėjus išdžiūti, bolševikų sovietinama

Steigiamojo Seimo Socialdemokratų Frakcija. Naujienose buvo keli straipsniai, primenantieji Lietuvos Steigiamąjį Seimą. Spausdiname tame seime buvusios Lietuvos Socialdemokratų frakcijos nuotrauką, padarytą bene 1921 metais. Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę sėdi šie Steigiamojo Seimo nariai socialdemokratai: S. Dirgys, prof. Vincas Čepinskis, Kipras Sukevičius. Antroje eilėje stovi: J. Daukšys, P. Semiotas, frakcijos sekretorius Jonas Pakalka, A. Povylis ir adv. B. Čirkauskas.

Rusija savo kariuomenės neatitraukė iš taikos sutartimi numatytų žemių ir tai buvo pirmas tos sutarties sulaužymas.

Taikos sutarties 1 str. pažodžiui šiaip buvo pasakyta: "Remdamasi Rusijos Federalinės Socialistinės Tarybų Respublikos paskelbtąja visų tautų teise laisvai apsispręsti ligi joms visiškai atsiskiriant nuo valstybės, kurios sudėtyje jos yra, Rusija be atodairų pripažįsta Lietuvos valstybės savarankiškumą ir nepriklausomybę su visomis iš to kio pripažinimo einančiomis juridinėmis sėkmėmis ir gera valia visiems amžiams atsako nuo visų Rusijos suvereniteto teisių kurių ji yra turėjusi lietuvių tautos ir jos teritorijos atžvilgiu.

Kad Lietuva buvo kuomet priklausanči Rusijai, tas faktas neuzdėda lietuvių tautai ir jos teritorijai jokių pareigų Rusijos link".

St. Seime taikos sutarties ratifikavimas buvo atsidėjęs papunkčiai svarstomas. Prie tos sutarties ratifikavimo eita labai apdairiai ir atsargiai. Tarp St. Seimo atstovų esminiai visų buvo teigiamai pasisakyta dėl taikos sutarties turinio, bet dėl ūmaus to sutarties ratifikavimo, socialdemokratų dalis priešakyje su St. Kairiu, pasiūlė

ratifikavimo klausimą atidėti, neskubėti. Jų suabejota ar Kremliaus vyriausybė bus ištikiama tai sutarčiai ar sąžiningai jos laikysis. St. Kairys tada toli žiūrėjo į ateitį ir neapsiriko.

Tuo pat klausimu įdomiai pasisakė ir krikščionių demokratų atstovas Černeckis.

Frakcijų vadų dėl sutarties ratifikavimo pasisakymai

Žemiau pateikiamos trijų Steigiamojo Seimo stambiųjų frakcijų vadų pareiškimų ištraukos.

Socialdemokratų frakcijos St. Kairys (sd). Karo likvidavimas ir taikos sudarymas, tai vienas opiausių klausimų, kurie rūpi apyč darbininkų klasei, rūpi ir mum, kaip jos atstovams. Dėl žinomų priežasčių karas juos slepia kuo skaudžiausiai, visos karo sunkenybės krinta ant jų. Todėl ir partija, kuri gina darbininkų klasės reikalus, taikos klausimą tegali risti pozityviai, nes tik taikai esant darbininkų kova gauna normingai vystytis. Socialdemokratų partija ir socialdemokratų frakcija jau nuo senai rūpinasi, kad taika su Rusais būtų padaryta. Tuo tikslu ir buvo veikama į valdžią ir visuomenę kiekvieno parankiu momentu, bet mūsų pastangos neturėjo reikiamos sėkmės.

Dabar tenka konstatuoti, kad geriausias momentas taikos sudarymui buvo praleistas; anas metas buvo kur kas patogesnis ir anuomet derybos galėjo mūsų kraštui duot daug daugiau. Bet taika nenustojė buvusi svarbi ir šiandien. Jei dabar Lietuvos rytuose vyksta okupuotė, ji pirmoj eilėj vargina ir ypatingai liečia miestų darbininkus ir varguomenę. Ypač vaizdžiai tatau matoma Vilniaus gyvenime. Mes sakom, kad taika turi būt padaryta, bet mes neužmerkiam akių prieš siūlomąs sutarties trūkumas. Taikos sutarty yra visa eilė punktų, kurie skaudžia ir darbininkus. Apie indėlius pasakyta, kad jie bus grąžinami, bet neaišku, kuria valiuta, ir kaip jie bus grąžinami. Punktas, kur sprendžia apie kultūros turty grąžinimą, taip formuluoatas, kad priešingos pusės juristai gali jį išaiškinti savo naudai.

Yra visa eilė kitų trūkumų ir nuolaidų, kurios lies pačius žmonių reikalus ir skaus juos, bet sutarties ydos ir trūkumai — antraeilis dalykas ir manau, kad dėl šių motyvų taikos ratifikavimas negalėtų būti atidėtas. Bet kalbant apie taikos ratifikavimą šiuo momentu reikia turėti omenyje ne tik spausdintąs sutarties sąlygas, bet ir realinę padėtį. Ta padėtis visiem yra gerai žinoma. Dalis sutar-

tim pripažintos Lietuvai teritorijos yra okupuota; ten įvesta tvarka, kurios niekas iš mūsų negali pateisinti, toji tvarka slepia darbininkus ir varguomenę. Kurio būdu toji padėtis seksis likviduoti, sunku numatyti, kol iš Rusų tarybų valdžios neduotas aiškus į tą klausimą atsakymas. Kol padėtis tuo atveju nepaaiškėja, sunku ratifikuoti taikos sutartį, remiantis vien spausdintu jos tekstu. Mes neabejojame, jog padarius tam tikrų pastangų galima bus rasti susipratimo kelias, mes tikim, kad su Rusų darbininkų valdžia susitaikint galima, bet dabar susidariusi padėtis yra keblė ir pavojinga. Jei mes dabar taiką ratifikuotum padėčiai nepaaiškėjus, galėtume, tuo prisidėt prie karo sukurstymo. Okupuotė — tas pats karas, ir ratifikuodami taikos sutartį, duodami galimybės okupuotei pasilikti, mes tiektume sąlygas ne taikai, bet karui. Išeinant iš to sumetimo mūsų frakcija ir mano, kad šiandien taikos ratifikavimas negalimas.

Čepinskis (sd). (Dėl balsavimo motyvų). Kadangi didelė teritorijos dalis yra okupuota rusų, kadangi tarptautinė teisė neleidžia mūsų civilinės valdžios okupuotas vietas sulaužyti, kadangi padėtis yra neaiški ir negalima numatyti, kada ji bus pašalinta, socialdemokratų dalis mano, kad taikos sutarties ratifikavimas dabar nesvarstytinas ir toji dalis socialdemokratų nuo balsavimo susilaikys.

Krikščionių demokratų bloko atstovo kalba

Černeckis (kdb). Gerbiamieji Steigiamojo Seimo Nariai! Lietuvos taikos sutarty su Rusais esama dviejų dalykų. Vienas, tai Rusų išsižadėjimas suvereniteto teisių Lietuvai ir iš to išeinančių padarinių normavimas, ir antra — nustatymas tarp Lietuvos ir Rusų valstybės taikos santykiavimo sąlygų.

Trumpai nusakę sovietų pasisžadėjimus sutartyje, Černeckis tęsė:

Taip tai kalbama taikos sutartyje. Bet, deja, realybė mum rodo ką kita. Dar vos tik kelios savaitės praėjo sutartį pasirašius, o Vilnių ir kitose rusų kariuomenės paimtose Lietuvos vietose jau yra įvykę nemažai giliai mus įžeidžiančių faktų. Mūsų civilinės valdžios atstovams neleidžiama eiti į joms pavestų pareigų, vietoj to kuriami įvairūs revkomai, įvedama smarki šmeižiamaoji agitacija prieš Steigiamąjį Seimą, vyriausybę, prieš mūsų kariuomenę; lietuvių laikraščiai Vilnių uždaromi, mūsų piliečiai areštuojami, žmonių

turtas plėšiamas. Ir visa tatau įvyksta jau sutartį pasirašius. Rusų centro valdžia aiškina visus tuos nusižengimus vietinių jos organų sauvale. Jei taip, tai mūsų vyriausybė privalo imtis priemonių, kad tą sauvalę kuo veikiausiai likviduotų. Mes reikalaujame iš Rusų vyriausybės parodyt savo gerą valią ne žo-

džiais, bet darbais. Geriausiai toji gera valia būtų parodyta, jei kuo veikiausiai būtų atitraukta rusų kariuomenė iš mūsų krašto, o ypač iš mūsų sostinės Vilniaus. Atsiėmę prideramąją mam teritoriją mokėsime tinkamai patys ją ginti nuo pasikėsimo iš bet kurios pusės jos sienas peržengti.

Ekonominiam gyvenimui Rusuose iširus, Rusam reikalinga ne tik baigti karas, bet ir kuo veikiausiai padaryt ryšių su vakary Europa. Taikos sutarties XIII straipsniu Rusai gauna per Lietuvą parankų tranzitą. Tame pat straipsny pasizadama neimti už tranzitą brangiau, negu tai nustatyta yra vietinėm prekėm, be to prekės einančios į Rusus tranzitu "neturi būt apdedamos jokiais muitais nei mokesniais". Tad šiaja sutartimi sudaroma taika su Rusais ne tik karo, bet ir ekonomijos atžvilgiu.

"Rusai pripažindami Lietuvos Valstybės savarankumą ir nepriklausomybę gera valia visiems amžiams atsako nuo visų jos suvereniteto teisių". Tas aktas, nėra abejojimo, turi mums didelės svarbos, tuo labiau, kad teritoriniai mūsų reikalavimai yra sutarty patenkinti.

Mūsų tremtiniai, belaisviai ir inteligentija, kuri dėl caro režimo priversta buvo iškoti sau duonos Rusuose — einant sutartimi gali grįžti į Tėvynę, bet, deja, materialiniu atžvilgiu tie mūsų piliečiai yra sutarčiai nuskrusta, nes jie nėra išimti iš rusų nuosavybę varžančių įstatymų.

(Bus daugiau)

REMKITĮ TUOS BIZNIERIUS
KURIE GARSINASI
"NAUJIEŅOSE"

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga
ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kietai viršeliai \$4.00. minkšti — \$3.00

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tr. atiniui. Geriau sia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIEŅOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Chicago Savings
and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 13:30

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liudžius, RASTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Žosėnko, SATYRINES NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikšys, IS ISTORIJOS UKANU ATEINA LIETUVA, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliškis, SVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštai viršeliais \$2.00, kietais \$4.00	\$4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERAŠČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIU KARALIENE.	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronėlė Orinitaitė, KA LAUMES LĖMĖ, 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končiaus, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai.	\$4.00
20. Pranas Alėnas, MARTYNAS JANKUS, biografinė, 294 psl.	\$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, šiuo adresu:

"NAUJIEŅOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Subscription Rates:	
In Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16. per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	

Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$5.50
vienam mėnesiui	\$2.00

Kitose JAV vietose:	
metams	\$16.00
pusei metų	\$8.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Pašto reformavimas

Atstovų Rūmų pašto komitetas pagaliau pasisakė už prezidento Nixono pasiūlytą paštui reformuoti projektą. Visos to komiteto pirmininko Thaddeus J. Dulski pastangos ir vėl siūlomą projektą atmeti šį kartą nuėjo niekais: 17 to komiteto narių balsavo už projekto priėmimą. Prieš pasisakė tik šeši.

Tai didelis administracijos laimėjimas, turint galvoje tą faktą, kad vos prieš kelis mėnesius (praeitą rudėnį) paštui reorganizuoti projektas buvo komiteto su laikytas. Tada trylikos komiteto narių pasisakė už projektą ir trylikos prieš. Vadinasi, balsai pasidalino lygiomis ir projektas, taip sakant, pakibo ore.

Šį kartą, daugiausia Illinois kongresininko Edward J. Derwinskio pastangomis, komitetas pasidarė palankesnis siūlomoms reformoms ir pasisakė už projektą.

Tokių būdu viena labai svarbių kliūčių nugalėta, — nugalėta ta prasme, kad pašto reorganizavimo reikalas jau pajudėjo. Paprastai yra taip, kad daug įvairių sumanymų ir siūlomų projektų yra komitetuose marinami ir numarinami, atseit, nėra iš tų komitetų išleidžiami, kad Kongresas galėtų už ar prieš tuos sumanymus pasisakyti. Tačiau, kai komitetai aprobuoja kokius projektus, tai jie Kongreso jau yra svarstomi. Svarstomas tas bus ir pašto reorganizavimo įstatymo projektas. Ir svarstomas jis bus, kaip atrodo, dar šį rudėnį. O tai dėti to, jog Washingtono administracija daro spaudimą, kad paštas būtų reorganizuotas ir sumodernizuotas.

Kai pašto komitetas pasisakė už tą reorganizavimą, tai laikraščiams buvo išsiuntinėtas generalinio pašto viršininko Winton M. Blount pareiškimas, padarytas spaudos konferencijoje. Tame pareiškime nurodomos priežastys, kodėl jis ir prezidentas Nixonas stoja už pašto reorganizavimą.

Pirmiausia, pareiškė Blount, tas reorganizavimas yra reikalingas tam, kad Amerikos žmonės pagaliau susilauktų tinkamo pašto patarnavimo, kad pašto tarnautojų darbo sąlygos būtų pagerintos ir kad jie gautų žmonišką atlyginimą.

Generalinis pašto viršininkas, kaip žinia, yra laikomas kabineto nariu, kaip ir kiti sekretoriai (agrikultūros, izdo, sveikatos, transporto, gynybos, prekybos ir t. t.). Blount (o taip pat ir administracija) siūlo, kad

Dabartiniai riaušininkai tebevykdo komunistų 50 metų senumo taisykles

Patvirtinimui balsų, kurie per po I Pasaulinio karo prieš 50 metų stengiasi prikelti Amerikos visuomenę, kad budriau budėtų prieš komunistų ir jų bendrąjį konspiraciją demoralizuoti amerikiečius, primigdyti jų budrumą, ruošti dirvą Amerikos sukomunistinimui ir eventualiai pavergimui, šiomis dienomis Floridoje buvo George Brautingamo paskelbtos

pašto viršininkas, taip sakant, būtų "ištrauktas" iš kabineto sąstato ir pašto departamentas atpalaiduotas nuo politikos. Pašto vadovybei turėtų būti pavesta daryti sutartis su tarnautojais. Toji vadovybė turėtų nustatyti ir kainas už įvairius pašto patarnavimus. Pašto finansavimo reikalą taip pat turėtų tvarkyti pašto vadovybė.

Tame Blount pareiškime spaudai tik prabėgomis užsimintas pats svarbiausias ir pagrindinis siūlomo įstatymo punktas, kuris yra susijęs su pašto departamento pavertimu valdine korporacija. Kai tokia korporacija būtų sudaryta, tai jos vadovybė galėtų pašto reikalus žymiai laipsniškai savarankiškai tvarkyti. Tokia korporacija galėtų pašta tiek modernizuoti, kad jis pajėgtų teikti tinkamą patarnavimą. Dabartiniu laiku tai nėra įmanoma, nes generalinis pašto viršininkas labai mažai ką savo iniciatyva tegali padaryti: Kongresas sprendžia, kaip paštas turi būti tvarkomas, finansuojamas, kokie pašto viršininkai turi būti parenkami, koks atlyginimas turi būti mokamas pašto tarnautojams ir kokios kainos turi būti imamos už pašto patarnavimą (už siuntimą įvairių siuntinių). Žodžiu, pašto vadovybės veikimas yra labai ir labai apribotas.

Siūlomai korporacijai būtų suteikta kur kas daugiau teisių savarankiškai veikti ir ji galėtų pašto patarnavimą tinkamai sutvarkyti.

Su panašia pašto patarnavimo problema susidūrė ir kitos valstybės. Viena tokių valstybių buvo Anglija. Būdinga tai, kad Anglija tik prieš kelis mėnesius savo pašto sistemą pakeitė: paštui tvarkyti įsteigė korporaciją, kuri tik iš dalies yra valdžios kontroliuojama. Vadinasi, ji įsteigė tokią korporaciją, kokia dabar norima įsteigti Amerikoje.

Pravartu pažymėti ir tai, kad paštas Anglijoje buvo valdžios kontroliuojamas per 230 su viršum metų!

Pakeitimas pašto sistemos ir įsteigimas korporacijos rodo, kad ir Anglijoje pašto patarnavimas buvo pradėjęs šlubuoti. Tam patarnavimui pagerinti ir buvo įsteigta korporacija, kuri galėtų savarankiškai veikti ir mažiau nuo politikos priklausyti.

Kokios yra galimybės, kad Kongresas pasisakys už Amerikos pašto sistemos reformavimą?

Kol kas sunku pasakyti. Pradžioje pašto tarnautojų unijos nelabai tebuvo palankios reformai. Tačiau, jos sutiko tą reformą remti, jeigu algos pašto tarnautojams bus pakeltos vienuolika nuosimčių. Algų pakėlimas tebe gana aktualus klausimas. Štai skelbiama, kad New Yorke laikraščiai susstrebavo, nepaisydami to, kad tai griežtai draudžiama daryti.

Taigi, pašto sistemos reformavimo įstatymo priėmimas susidūrė su netikėta kliūtimi iš pašto tarnautojų pusės.

paskendę apie kokius ten pavojus ar santvarkos pamatų graižikus nė girdėti nenorėjo, nepaisant, kad per tą laiką iki šandien komunistai spėjo jau pavergti 28 tautas ir po I pasaulinio karo sukelti apie 40 naujų karų.

George A. Brautingamo paskelbtas komunistų subversinės revoliucijai paruošti taisykles perspausdino Užjūrinį Karų Illinois Veteran News. Tose "taisyklėse" matomi lygiai tie patys nurodymai, kuriais klusniai vadovaujasi slaptieji Maskvos agentai ir jų sekėjai — šių dienų plaukuotieji riaušininkai. Taisyklės padalintos trimis dalimis A, B ir C:

A. Sugadinti jaunuomenę. Ją atitraukti nuo religijos. Suintesuoti seksu. Padaryti juos paviršutiniškais. Sunaikinti jų prastumą.

B. Paimti į savo rankas visas viešosios nuomonės skelbimo (publicity) priemones ir tuomet:

1. Atitrakti publikos dėmesį nuo valdžios, nukreipiant jį į atletiką, knygas apie seksą ir

žaidynes bei kitokius nieknius.

2. Išskaldyti žmones į priešiškas grupes juos erzinant nesvarbiais kontroversiniais dalykais.

3. Sunaikinti žmonių pasitikėjimą savo natūraliais vadais, juos niekinant, pašiepiant ir nužeminant.

4. Visuomet skelbti tikrą demokratiją, tačiau grobti valdžią kaip galima greičiau ir beato-dairiškiau, jei galima.

5. Skatinant valdžios ekstravaganciją (pinigų švaistymą), sunaikinti jos kreditą, kelti infliaciją, baimę kartu su kaimu ir limu ir bendru nepasitenkinimu.

6. Kurstyti nereikalingus streikus gyvybinėje pramonėje, skatinti civilinę netvarką ir remti valdžios nuolaidų ir švelnų nusistatymų dėl tokių netvarkos veiksmų.

7. Tam tikrais argumentais skatinti senųjų moralės sąžiningumo, blaivumo, susivaldymo, duoto žodžio, gerbimo ir paprastumo dorybių smukimą.

C. Paveikti, kad kokiu nors pretekstu būtų konfiskuoti visi šaunamieji ginklai ir žmonės palikti beįėjai.

Nepamirškim lietuvių karių P. Vietname

Mūsų plačioje Chicagoje yra susibūręs gana gražus skaičius lietuvių. Daugumoje yra įsijungę į įvairiausio pobūdžio organizacijas: klubus bei klubelius, draugystes ir apaštalytes.

Visi veikia, juda, kruta, stengiasi ką nors gero nuveikti, o po to savo sukauptą derlių vienai atiduoda lietuviškos šalpos reikalam, kiti apaštalytei, o dar kiti savo derlių pila į aruodą.

Tad tarp šių visų organizacijų judėjimų ir susidaro plačioji Chicagoj įvairiausių parengimų, pagerbimų, paminėjimų, koncertų, vaidinimų, paskaitų ir t. t. ir t. t.

Bet niekur neteko skaityti spaudoj, ar girdėti, kad bent koks veiksnys roduotų paminėjimą — pagerbimą mūsų lietuvių karių, kovojančių P. Vietname. Išimtį sudarė lietuvių skautai, kurie Kalėdų švenčių proga pasiuntė kiek siuntinėlių.

Ar mūsų lietuvis karys, kovojantis su mūsų visų amžinu priešu komunistu, turi būti užmirštas? Ne, mes turim gerbti lietuvių karį, kovojantį Vietname džiunglėse, kovojantį prieš komunistus, kurie kėsinais laisvajam pasauliui primesti savo diktatūrą. Lietuvis karys, kovodamas Viet-

name, prisideda ir prie mūsų okupuotos Lietuvos vadavimo, nes kuo daugiau bus sutramdytos komunistinės užmačios, tuo artimesnis kelias į laisvę ir mūsų tėvynę.

Tad mes, veikdami šios laisvos demokratijos šalyje, suraskim būdą vienaip ar kitaip pagerbti — paminėti savo tautiečius, kovojančius Vietname džiunglėse ir tuo pačiu nors moraliskai paremkime juos.

Chicago's Senasis Britanijos Lietuvių Klubas, įvertindamas ir užjausdamas P. Vietnamo kovotojus, užrašė šv. Mišias už visus sužeistus ir žuvusius lietuvių kilmės karius.

Mišios bus atšaukiamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 5620 S. Claremont Ave. š. m. kovo mėn. 22 d. 11 val. ryto (Verbų sekmadienį).

Klubo valdyba prašo tą dieną visus lietuvius, o ypačiai sužeistųjų ir žuvusiųjų tėvus, gimines, draugus bei pažįstamus, skaitlingai dalyvauti pamaldose ir tuo pačiu parodyti solidarumą lietuviams kariams kovoje prieš komunistų agresiją.

Pr. Rumša

VATIKANAS NIEKO NEPAMIRŠO — NEISMOKO

Vatikano oficiozas "Osservatore Romano" oficialiai parašė, kad "seks (lytinė) eksplozija"

esanti išaiškinama tuo, kad socialdemokratų partijos Vakarų Europoje perėmė valdžias.

"Skandinavijos šalyse socialdemokratai daugelį metų buvo valdžioje", rašo Osservatore. "Britanijoje Darbo partijai įsigalėjus išnyko net pėdsakai buvusios Viktorijos gadynės dvasinės savitvardos. Erotikos ofenziva Vokietijoje yra betarpiška-me santykių su socialdemokratų žygiavimu... Šiuomi mes ne-norime sakyti, kad būtinai yra sąryšys tarp socialdemokratijos ir lytinio palaidumo, bet ką mes norime pasakyti, yra tai, kad socialdemokratija dar nepasiekė tokios idealų revizijos, kurios ji atrodė yra reikalinga ir kad atrodo ji tuomi nelabai tesusio-lyja. Kas liečia komunistų laikyseną, galima trumpai nusa-kyti: jie papročių seksualizavi-mui Vakaruose pritaria nema-žiau kaip ir savo užvaldytuose kraštuose".

LAISKAS REDAKCIJAI

Š. m. kovo 11 d. Naujienu nr. tilpusi žinutė apie mano vyrą K. Dobilą prašosi patikslinimo. Ten parašyta, kad mano vyras K. Dobilas: "... yra reikalingas nuolatinės priežiūros bei materialinės paramos pasamdyti atskirą žmogų, kuris jį galėtų globoti". Be kito, toliau rašo: "Savanoriai-kūrėjai, ramovėnai ir šauliai turi jausti pareigą jam padėti".

Čia korespondentas, nežinodamas tikrosios padėties, sudaro klaidingą įspūdį. Ligoniniui pašalinė globa negali būti reikalinga kol aš gyva ir mano sveikata tveria. Yra tik reikalingas žmogus mano darbo valandų metu ligonį paslaugyti.

Jau pačioj ligos pradžioj, niekieno neįtaigojami, nei raginami mūsų padėtim susirūpino Lietuvos laisvės kovų draugai — kariai. Į pagalbą atskubėjo Laisvės Kovų Invalidų d-ja, Savanorių-kūrėjų ir V. Ramovės Čikagos skyriai ir LDK. Birutės d-ja, o taip pat pavieniai ginklo draugai prisiminė laiškais ir su parama.

Iš visuomenės tarpo atsiliepė L. Dukterų d-ja, Cicero Balfo skyrius ir paskiri asmenys, kurių čia dėl suprantamų aplinkybių negaliu visus išvardinti, bet visiems savo vyro K. Dobilo vardu tariu gilų lietuvišką ačiū. Niekur nebuvo kreiptasi ir nieko nebuvo prašyta, nes mano vyras K. Dobilas sveikas būdamas sakė, kad savanoriui — Lietuvos laisvės kovotojui išmaldos prašyti iš savųjų nederu. Ir taip jis buvo supras tas visų, kurie suteikė paramą. O. Dobilienė

HENRIKAS TAMASŠAUSKAS

DONELAIČIO LIETUVA

XX-me AMŽIUJE

V Dalis

8

Užėjus šviesioms mėnesienos naktims, ta skrynia su vėžiu ant jos viršaus išskyla į ežero paviršių ir plaukioja po ežerą tarytum koks plaustas. Tada galima girdėti skambančius ir žvangiančius toje skrynioje sukrautus aukso ir brangių metalų turtus.

Sakoma, kad kartą, vos tik tai skrynai iškilus į ežero paviršių, du drąsūs jaunuoliai, ten pasimaišę tą lemtingą valandą, šoko į laivelį ir, prisirę prie jos, ištraukė ją į krantą. Skrynja su jos paslaptimis lobiais buvo tokia sunki, kad toliau jie jos nebegalėjo patempti žemės paviršium, todėl susiradę du arklius ir juos pajunge, jie tokio būdu nutempė tą skrynją gerą gabalą aukštyn gan stačiu paežerės kriaušiu.

Gal kaip tik tuo metu atėjo laikas tai lobių skryniai vėl panerti į ežero dugną, gal mėnulis tuo metu pasislėpė tarp debesų, ar gal kokį netinkamą žodį jie jaunuoliai tarp savęs pratarė, staiga ta skrynja pradėjo nesusilaikomai slinkti tuo stačiu kriaušiu žemyn į ežerą — pradžioje iš lėto, gi juo toliau, tuo greičiau. Turtų skambėjimas ir žvangėjimas jos viduje darėsi vis garsesnis, kad net paežerės miškas aidėjo. Ir taip ta lobių skrynja vėl pasinėrė į

ežero gelmes, palikdama tik gilų griovį toje paežerės pakrausėje, nuo kurios ji nudardėjo žemyn.

Nuo to karto nieks nebeatsimena turėjęs progos pamatyti skaisčius mėnesienos vidurnaktįsiai tą ežerą plaukiojančią lobių skrynją. Tačiau, karts nuo karto, į ežerėlį sekmadienio tyloje išsyrę, pataiko momentą, kada ežero dugne galima matyti tą paslaptinę skrynją su ją saugojančiu milžinišku vėžiu. Gi žingeidžiam pakeleivui, susidomėjusiam tuo padavimu, Kermušinių kaimo ūkininkas, gyvenęs ežero kaimynystėje, visada paslaugiai parodydavo ežero pakrausės rąvą, išrausta žemyn dardančius lobių skrynius. Tikrumoje tačiau, visai kita ir daugiau tikriems praecties faktams atitinkanti istorija priklauso tam Tributsvalių paežerės kriaušio rąvui, išsilaikiusiam čia nuo didžiojo 1709 — 1710 metų maro laikų.

DIDŽIOJO MARO PADARINIAI DARKIEMIO APSKRITY

Šių apylinkių kaimai, jų tarpe ir Tributsvaliai, tais laikais priklausė Žabynų parapijai, kuri to maro metu ypatingai žiauriai nukentėjo. Iki to laiko Darkiemio apskritis buvo labai tirštai lietuvių apgyventa. Apskirtyje esą 270 kaimų turėjo grynai lietuviškus pavadinimus, išsilaikiusius iki šių dienų. Didelius Darkiemio apskrities žemės plotus ir dvarus tada valdė Pabaltijo baronas Christop von Rapp, į čia atkiles iš Kuršo ar Livonijos. Marui nuniokojus daug kaimų šiose apylinkėse,

1716 metais rudėnį čion buvo atsiųsta valdžios komisija, kurios uždavinys buvo vietoje patikrinti, kiek kuriame kaime yra likę apgyventų kiemų, kokia tikių ir sodybų padėtis ir apie visa tai surašyti išsamius aktus. Tos komisijos surašyti smulkių aprašymų protokolai, saugomi dabar valstybiniame archyve Göttingene, pateikia gana sukrečiantį anų dienų vaizdą.

Pagal tų protokolų duomenis, aukščiau paminėtam baronui priklausančiame Didžiųjų Žabynų kaime penki kiemai buvo maro nepalieti, gi trijuose kiemuose išmirė ištisos šeimos. Vienaime tų išmirusių šeimų kieme dar buvo užsilikę seni pastatai.

Stibirkių kaime prie Mažųjų Žabynų dvaro trys kiemai yra apgyventi. Taip pat apgyventi yra parapijai priklausantys keturi kiemai, bet kiti devyni kiemai stovi visiškai tušti ir 21 margas žemės dirvonuoja.

Sodarių kaime, taip pat priklausančiam tam baronui, prieš marą buvo septyni kiemai, gi po maro liko apgyventi tik du kiemai.

Paukikiemuose visi žmonės išmirę ir visi trobesiai nudęginti.

Mažieji Medūniškiai buvo didelis baronui priklausantis kaimas, kuriame nuo maro išsisaugojo 15 kiemų.

Karališkoms valdoms priklausančiame Kristijonkiemio kaime padėtis buvo geresnė. Čia, iš 31 kiemo, "tik" 12 kiemų prarado visus gyventojus. Bet Dovydų ir Stumbrakiemo kaimuose neliko nei vie-

no gyventojų. Ta pati padėtis yra ir su Juodžėnų (Jodtschinn) kaimu, kurio ir trobesiai neseniai kilęs gaisras sunaikino.

Adamiškiuose taip pat nieko neliko, net ir trobesių.

Karališkų valdų Užblenkių dvare pusė sodybų stovi tuščios, gi Užblenkių ir Tributsvalių kaimų nei žymės neliko ir laukai yra krūmais apžėlę.

Nuošaliau, tarp miškų stovi kaimai epidemijos buvo mažai paliesti. Skališkiuose ir Antšilupėnų sodybose gyvena girininkas ir dvi miško sargų šeimos. Antmeškių ir Kerstupėlių kaimų maras visai nepalietė. Bet už tai karališkoms valdoms priklausančiuose Balupėnuose pusė kiemų stovi visiškai tušti, o Stuoabrikiemuose iš 13 kiemų net devyni kiemai prarado visus gyventojus.

Ežerėnų (Eszerienen) kaime tik dvejose sodybose išliko gyventojai, gi kitų šešių kiemų visi žmonės išmirė.

Kermušinių kaime visi dešimt kiemų stovi tušti.

Ratkiemis (Radtkehmen) priklausė karališkoms valdoms. Čia trys kiemai liko maro nepalieti, gi penkiose sodybose visi gyventojai išmirė. Kitame, karališkoms valdoms priklausančiame Jageliūnų (Jageliu) kaime visi 10 kiemų stovi tušti.

Gudvaliuose, Bidžiūnuose, Užbaliuose ir Kalpokuose neliko nei vieno gyvo žmogaus.

Po šios baisios katastrofos, tuščios sodybos buvo pradėtos apgyvendinti svet-

mais kolonistais ir per tai šio krašto šimta nuosimtinis lietuviškumas labai nukentėjo. Vėlesniais laikais, baronams Rapp priklausančios plačios šios apylinkių valdos perėjo į Beiniūnų dvaro ponų Farenheidų nuosavybę.

VITGIRIŲ KAROLINA

Vitgirių kaimas Darkiemio apskrity priklauso Žabynų parapijai. Deringių šeima Vitgiriuose turėjo stambų ūkį, kurio kumetynas buvo prisiglaudęs prie Vitgirių kaimo, kapinačių pašonėje.

Prieš pirmąjį pasaulinį karą, vienoje Deringių kumetynų pirkioje gyveno sena našlė moteris, kaime visų vadinta Karolinos vardu. Ji tada jau galėjo turėti apie 50 metų; buvo vidutinio ūgio ir liekno kūno sudėjimo. Iš kiek apvytusio veido švytėjo jos mėlynos akys, šiltos ir draugiškos. Ji buvo tyli, darbšti moteris, jos pirkia buvo labai švariai užlaikoma, grindys visada švariai išplautos. Vasarą Karolina savo galvą prisidengdavo balta iškrakmoluota skarele, taip pat visada nešiojo pasijuosusią baltą prijuostelę, gi pirkioje buvo visur prikaišiota įvairių aromatškai kvėpiančių žolynų.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
T F I S Y B E

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS

Telef.: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tik antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., ketvirtadi., nuo 1-4 ir 7-9,
antradi., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir sešadienį, tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
— 4, 7-9, antradi., penkt. 10-4, ir
sešadienį 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sešadienį uždaryta
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rebid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS
Priima tik susitarus.
Valandos: pirmadi., ketvirtadi., 5-8,
antradi., 2-4.

DR. ED. MARKUNAS

LIETUVIS OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradienį, ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sešadienį
nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepia, tai telefonai GI 8-6195

Kankinimai ir tortūros

Lenkijos kalėjimuose

Variojami dar patobulinti nacių ir bolševikų metodai

Daniijoje šiuo metu gyvena
Lodžės aukštesnės teatro ir fil-
mo mokyklos studentas, kuriam
komunistinės Lenkijos kalėjime
buvo lazdomis sutriuškinti abie-
jų kojų staibkauliai ir kalėjime
nesuteikta jokios medicinos pa-
galbos, ko rezultate kojose pra-
dėjo kaulai pūti ir teks abidvi
kojas amputuoti.

Ryšium su šia informacija,
lenkų "Na Antenie" pateikia tik-
slių žinių apie Lenkijos SB (Slu-
žba Bezpieczeństwa) vartojamus,
matyti iš nacių Gestapo ir iš ko-
munistų Čekos (NKVD, MVD,

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

MOVING

Apdrausimas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRONTier 6-1882

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS

AM-FM RADIJŲ
KAINOS PRASIDEDA NUO
\$1500
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

ŠIA VASARĄ TRYs EKSKURSIJOS I LIETUVĄ

Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31
Kiekviena kelionė tęsis 21 diena. Vie-
tų skaičius ribotas. Registruokitės
tuojau. Išrūpiname leidimą ilgesni
laiką pabūti Lietuvoje. Paruošime
dokumentus atsikviesi gimines
i Amerika.
Kreipkitės i
WALTER RASK - RASCIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

Always hold
matches till
cold.

GPU) tarymui ir "prisipažini-
mui" priversti įsisavintus kan-
kinimų bei tortūrų metodus.
SB vartojanti pasirenkamai vi-
sa eilė metodų, kurių charakte-
ringiausi yra: "kaborina", "kaf-
tananas" arba "saugumo kafta-
nas", "pasai", "raktai" ir eilė
kitokių.

"Kaborina" tai pagriežtintas
karceris.

"Kaftanas" primena Hitlerio
kacetuose vartotą stulpą, prie
kurio kalinys už užpakalį kryž-
niai surišti rankų pakabinamas
ir iškeliamas. "Saugumo kafta-
nų" vadinamas kiek "patobulin-
tas" metodas, kur kaliniui, pa-
kartam prie stulpo už užpakalį
surišti rankų, dar užmau-
namas tam tikras apvalkalas
"kaftanas", o ant jo leidžiamas
vanduo. Vandeniui pradant
džiūti, kaftanas pradeda susi-
traukti, sukeldamas kankiniui
nepaprastus sopulius.

"Pasais" vadinamas kalinio
pakorimas galva žemyn tol, kol
kankinamasis apalpstas.

"Raktai" tai paprasčiausias
mušimo būdas, kalinį mušant
raktų ryšuliu per inkstus.

Raktais būvę nubausti net ke-
li kalėjimo tarnautojai "už so-
cialistinio teisingumo pažeidi-
mą".

Pergyvenęs visus tortūrų me-
todus ir gyvas išėjęs iš kalėjimo
kareivis Kazimieras Moczariski
savo memorandume Gómulkos
valdžiai išvardijo net 40 kanki-
nimo metodų, kurie buvo jam
pačiam pavartoti. Kitas savo
kauliu gomulkinio saugumo
"Bezipieka" metodus patyręs mi-
ni, kaip jis buvo mušamas laz-
da arba guminiu brūkliu, kaip
jam buvo išmušti dantys, kaip
jis turėdavo sėdėti veidu pri-
spaustu prie sienos, kaip jam
pietūkais buvo laužiami rankų
pirštai, kaip kaliniai buvo so-
dinami ant apverstų taburečių
kojų, kaip kaliniai buvo kariami
prie sienos su išsuktis pečiais
ir t. t....

ST. PETERSBURG, FLA.

Lietuvos nepriklausomybės
minėjime surinktos aukos

Naujienose kovo mėn. 5 d. Nr.
54, Onutės straipsnyje apie reng-
tą Lietuvos Neprižlausomybės
52 metų sukakties minėjimą au-
kų Lietuvos laisvės kovai pažy-
mėta tik apytikriai surinkta su-
ma, todėl čia dedame Lietuvių
klubo, SLA, KLSA ir A. L. Ben-
druomenės rengimo komiteto
tikslia aukų surinktą sumą.

Lietuvos laisvės atgavimo ko-
vai vesti aukų žemiau išvar-
dintieji lietuviai:

Po \$25 — J. Zuris.
Po \$20 — Valerijonas Šim-
kus, ir A. L. B. Aukšnio Tri-
kampio Apylinkė.
Po \$15 — Ignas Miletz.
Po \$10 — Mykolas Kuraitis,
Antanas Ragelis, Alb. Karnius,
Kat. Susiv. 44 kuopa, Antanas
Kazilionis, SLA kuopa, Walter
Petronis ir Aleksas Urbonas.
Po \$8 — Vytautas Ugenskis.
Po \$6 — T. Čiurlionis, Joe ir
Amelia Strumskis, Kazys ir L.
Jurėnas.
Po \$5 — Juozas Pronsus, W.
Jurgilas, Jean Paskus, Juozas
Ugenskis, Daniel Smitas, A. ir
A. Silas, L. ir V. Jakusovas, K.
ir L. Daknys, V. Avyžius, V. Bi-
likis, Domininkas, Mr. Mrs. Ma-
cas, St. Kucevičius, A. Paleckis,
S. P. Raliai, M. Staupienė, Kazys
Jankus, Povilas Karaliūnas, K.
Suromskis, Ant. Bacevičius, K.
Dimas, St. Giedraitis, Prižgin-
tas, Mrs. Geležinis, Vict. Jacob-
son, Eva K. Hawthorne, Walter
Germantas, Mr. Kučiūnas, Jonas
Jakutis, Jonas Vinciušas, Pet-
ras Ketvirtis, Jurgis Giparas,
Povilas Lingis, Veron. Yomant,
Mrs. Mr. Ugešas, Mr. Mrs. Bau-
ža, ir Mr. Mrs. Puzar.
Po \$3 — Mr. Mrs. Zobs, Mr.
Mrs. Jonas Jakstys, Mr. Jurgila,
V. Kisonas, ir Ant. Rimkus.

Thomas Adomonis,
Mr. Mrs. Viliš, Ant. Čebys, P. d.
Deane Karol, J. Geradauskas,
Stella Mineikis, Nepasirašęs,
Juozas Jakstys, Mrs. Baras, Mr.
Natkus, Mr. Zevekas, Ant. Pu-
kinskas, Ant. Matulis, Jonas
Kalpokas, Svecias, J. Jurtutavi-
čius, Ig. Podelis, J. Paskraviče-
nė Eigenas, J. Jančys, Jonas
Raudonis, Jonas Rawot, Mr. Ta-
mošiūnas, Helen Tomas, Mrs.
Steponis, Mrs. Milauskas, Mr.
Mrs. Raktėnas, Mr. Milašauskas,
Zigmant Radvila, Ant. Lukas,
Petras Jonaitis, Jonas Malinaus-
kas, Mr. Mrs. Gudis ir Mr. Mrs.
Nakutis.

Po \$1, ir mažiau gauta \$69.
Viso suaukota \$523.
Komiteto rengto parengimo
gryno pelno liko \$180.91. Viso
A. L. T-bai \$703.91.

Visos gautos aukos ir paren-
gimo gautos pajamos įnešta
Amerikos Lietuvių Tarybai.

Visiems aukavusiems ir atsi-
lankiusiems i minėjamą Komite-
tas nuoširdžiai dėkoja.

Taip pat didelis ačiū Lietu-
vių klubo vadovybei už salę, še-
imininkėms, kurios taip kruopš-
čiai ir rūpestingai dirbo pa-
ruošdamos skanius pietus, o pa-
davėjoms už malonų patarnavi-
mą, svečiams, be to ir baro dar-
bininkams už trokštančių atgai-
vinimą šaltu aučiu, o labiau-
šiai Lietuvių Klubui chorui su jo
vedėju M. Stanium už gražiai iš-
pildytą programą.

Poniai Karnienei už viso mi-
nėjimo planingai gražų pravei-
dimą.

Ačiū!

Sventei Rengti Jungtinis
Komitetas

Sąjūdis prieš aplinkos teršimą gyvai plečiasi

Eksperto pasiūlymas prezidentui

Washingtono universiteto St.
Louis profesorius, vadovaujan-
tis autoritetas aplinkos teršimo
klausimais, Dr. Barry Common-
er, kalbėdamas dvylikai tūkstan-
čių studentų susirinkimui Michi-
gan universitete Ann Arbor,
Mich., pabrėžė, kad "Dabar mes
pradedame kovą dėl išlikimo".
Jis išdėstė keturis pasiūlymus
prezidentui Nixonui, kaip būti-
nus greičiausiai griebtis:

1. Liautis mažinus biudžetą
aplinkos teršimo tyrimams da-
ryti;
2. Sustabdyti supersoninių (už
garsą greitesnių) transportinių
lėktuvų statybą;
3. Baigti karą Vietname;
4. Išardyti karo mašinų ir
kuri terorizuoja visą pasaulį.

Profesorius pats pripažino,
kad tie reikalaujami nedelsiant
pradėti veiksmai pareikalaus vi-
sos šalies ligšiol pripažintų pir-
maeiliais dalykų reorganizavimo,
tačiau "turime nepamiršti, kad

mes esame per daug įsikolinę
namais ir t. t., skola turime pra-
dėti jai grąžinti, jei patys no-
rime išlikti".

Lyties mokslas klierikams

Vatikanas išleido 10,000 žo-
džių 67 puslapių dokumentą,
pasirašytą prancūzo kardinolo
Jean Garrone. Leidinys skai-
tomas pirmuoju nuo 1556 me-
tų dokumentu, naujai nustatan-
čiu auklėjimo normas Romos
katalikų kunigams, kuriame la-
biau pabrėžiamas mokymas
apie lytį, krikščionių vienybę
ir ateizmą.

Leidinyje konstatuojama,
kad "geras lytinis auklėjimas
yra reikalingas seminaristams
(klierikams), kad celibato pasi-
rinkimas tikrai būtų laisvas."

Dokumente nieko nesakoma
dėl jaunikių klierikų, tarp 14
ir 19 metų, susitikimų su mer-
ginomis, paliekant tai pavie-
niams vyskupams spręsti. Ta-
čiau dėl vyresnių seminaristų,
nuo 19 metų ir daugiau, pasa-
kyta, kad "individualių san-
tykių su priešingos lyties na-
riais, solitarių (vienas ant vie-
no) ar ilgesniams laikui reikia
vengti."

Prašo prezidento neleisti teršti Michigano ežerą

Illinojaus senatorius Ralph
Tyler Smith spaudos konfe-
rencijoje pasakė, kad jis yra
parašęs laišką prezidentui
Nixonui, prašydamas uždraus-
ti armijos inžinierių korpusui
versti i Michigano ežerą iš
uostų ir kanalų išsemtas nuo-
sėdas ir purvynus. Senatoriui
artimi asmenys tvirtina, kad
prezidentas taip padarys.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Marquette Parko Namų Savini-
kų susirinkimas. S. m. kovo mėn. 20
dieną 7:30 val. vak. Marquette Parko
parapijos salėje, 6820 So. Washenaw
Ave., saukiamas svarbus namų sa-
vinių susirinkimas. Susirinkime bus
svarstoma svarbūs namų savininkų
reikalavimai dienotvarkėje bus sekan-
tieji: greičio pravedimo klausimas
ir taksų užpildymo klausimas. Ka-
dangi yra labai svarbūs klausimai,
kviečiame gausiai dalyvauti. Eidami
i susirinkimą, pavadinkite ir savo ge-
rus kaimynus.

— LB Bridgeporto apylinkės valdy-
ba kviečia visuotinį metinį narių susi-
rinkimą ir prašo visus susirinkime da-
lyvauti, nors kartą metuose atlikti
lietuviška pareiga. Taip pat kviečia
aukotojus ir kitus, kurie remia ir pri-
taria mūsų lietuviškai veiklai dėl Lie-
tuvos laisvės.
Susirinkime bus renkama nauja val-
dyba, revizijos komisija, atstovai i
apgardos suvažiavimą ir aptariami
kiti LB reikalai.
Susirinkimas įvyks 1970 metų kovo
22 dieną 2 val. po pietų Lietuvių Au-
ditorijoje, 3133 So. Halsted Street. Pa-
kvietimai nebus siunčiami.

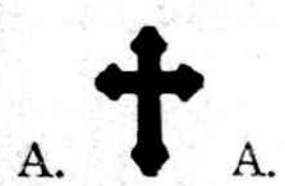
Valdyba

A. A.

JONUI PUNIŠKAI

mirus, sūnui Henrikui, dukteriai Hypatijai
ir jų šeimoms, reiškiamo gilią užuojautą ir
kartu liūdime.

Čekniai, Garadai, Ruliai, Paluckas

A. A.

AMELIA AKSOMAITIS

Piscikaitė

Gyv. 3656 W. 69th Street

Mirė 1970 m. kovo mėn. 17 dieną, 9:50 val. ryto, sulaukusi 75 me-
tų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.
Velionė buvo motina mirusio sūnaus Anthony Petronio.
Paliko nuliūdę: sūnus Walter Petronis, pusbrolis Alfonsas Pisci-
kas, gyv. Rockford, Ill., brangūs bėdiukai — Mary Bulit, gyv. Cloux
City, Ia., Kazimieras ir Elena Druskiai bei kiti gimines, draugai ir pa-
žįstami. Lietuvoje liko sesuo Ona Šapalėnė ir jos šeima.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.
Seštadienį, kovo 21 dieną 9 val. ryto bus lydimas iš koplyčios i
Gimimo Sv. P. Marijos parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus
laidojama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Amelia Aksomaitis gimines, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį pa-
tarnavimą ir atsilsavimą.
Nuliūdę lieka:
Sūnus, gimines.
Laidotuvių Direktorai Petkus ir Sūnus. Tel. 476-2345.

CANDID WEDDING PHOTOGRAPHER

Jei norite nuotraukomis įamžinti savo
vestuves ar kitas šeimos šventes, tai
kreipkitės i mūsų virš 30 metų paty-
rimą turinčią studiją. Darba atlieka
patyrę fotografai. Meniška paruo-
šiamė vestuvinius albumus.

AL'S CANDID PHOTO'S

2719 West 43rd Street
Chicago, Illinois
927-6288

Call and ask for EDDIE BURBULYS

GELININKA (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandą
gražiausios gėlės ir vainikai, ant
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTA

5525 So. Harlem Ave. — 586-12

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-083

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYs MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ. AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYs MODERNIŠKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS

GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YARds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių

TEVAI JĖZUITAI PATRAUKTI TEISMAN

Kelis metus užtrukusios pastangos taikingai išspėsi Čiurlionio Galerijos ginčą nedavę vaisių, todėl Tėvams Jėzuitams užvesta byla teisme. (Bylos No. L 3014).
Čiurlionio Galerijos Čarterio Direktoriaus

Čiurlionio Galerijos Čarterio Direktoriaus: (sėdi) dail. M. Šileikis, pirm. dail. Z. Kolba, prof. A. Varnas, prof. M. Mackevičius, (stovi) adv. F. Zogas, dail. J. Trišys, J. Tijiūnas, J. Bertušius ir inž. D. Adomaitis.

Industrija susirūpino saugumu

Prasidėjus grąsinimų ir bombardavimų epidemijai, stambūs biznis susirūpino savo įmonių ir ofisų apsauga. Įrengiami įvairūs perspėjimo ir apsaugos prietaisai, nors abejojama, ar ir tai gelbės. IBM firma New York'e išleido potvarkį laikyti užrakintas imonėse visas išeinamąsias vietas ir personalui išdalinti raktus. Tuojau po to bomba sprogo vyru išeinamajame kambaryje. Amerikiečių Telefonų ir Telegrafų kompanija pagaminė savo tarnautojams naujus pasus su spalvotomis savininkų fotografijomis. Bell System kompanija iš savo tarnautojų reikalauja einant į elevatorių parodyti pasą. Viena stambi plieno kompanija savo dangoraižyje įvedė slaptą išradimą, kuriuo bėdos atveju vienu momentu galima sustabdyti ir uždaryti visus elevatorius.

\$11.50 darbo valanda

Operating Engineers unijos 150 lokalas Chicagoje laimėjo iš konstrukcijos kompanijų naują kontraktą, kuriuo trijų metų bėgyje jiems bus pakeltas atlyginimas po 11.50 dolerių valandai. Dabar jie gauna po \$6.55 valandai. Jų darbas yra operuoti žemės kasimo ir pa-

vežimo bei statybos medžiagos kėlimo mašinerija.

Marquette Parko Namų Savininkams

Šių metų kovo 20 d. 7:30 v. v. parapijos salėje, 6820 S. Washenaw Ave., įvyks labai svarbus Marquette Parko Namų Savininkų susirinkimas. Salė bus atidaryta 7:00 v. v.

Kas nori įstoti į šią organizaciją, prašomas atvykti pusvalandžiui prieš susirinkimo pradžią. Bus galima užmokėti nario mokesčių.

Šiame susirinkime bus aiškinami federaliniai ir valstijų pajamų mokesčių taisyklės, bus atsakymai į paklausimus; bus platus pranešimas apie greitkelio pravedimą ir būsimus jo pavojus; pranešimas apie lietuviškai spaudai paremti pavasarinį balių.

Viceprezidentas J. Bagdžius praneš apie organizuojamą blokų kapitonių sistemą ir jau padarytą pažangą ir pasikeistą nuomonėmis apie mądomąsi Marquette Parko baseiną. Mokyklos atstovas praneš apie mokyklą prievarta brukamas lytinio klausimo pamokas. Nariai ir svečiai kviečiami susirinkime dalyvauti, tapti nariais ir sustiprinti mūsų organizacijos galybę. Susirinkimui pasibaigus bus vaišės.

Stasys Paltaba

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURIGERIAUSIAI PASIRINKIMĄ
MARQUETTE PARKO

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5%	6%
Passbooks	\$5,000 minimum 2 year certificate
5 1/2%	5 1/4%
Investment bonus plan \$1,000 minimum	\$1,000 minimum 1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

OIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prieinamomis žemesnėmis negu kitur kainomis. Priimami užsakymai automobiliams — Moskvič ir Zaporozec. Vėdėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

pranešimai apie Batuno veiklą, jo ateities darbo planus ir bus renkami kandidatai į Batuno direktoriatą, kuris bus išrinktas Batuno metinės visuotinės konferencijos metu š. m. balandžio mėn. 18 d. New York'e. Šis susirinkimas yra viešas ir į jį yra kviečiami visi lietuviai.

— Cook Apskritis Tarybos pirmininkas George W. Dunne praneša, kad šį penktadienį, kovo 20 d. 8 val. vakaro

SVEIKINAME ZOLPĮ, SULAUKUSĮ 78 METŲ

Silvestras Zolpis, turįs savo namą ir medžio apdirbimo dirbtuvę 3554 So. Halsted Street, šiandien kovo 19 d., mini savo 78 metų sukaktį.

Gimė jis Lietuvoje, netoli Kražių, Stulgių kaime. Amerikon atvažiavo šio šimtmečio pradžioje. Pirmiausia jis nuvyko į Omaha, Nebr., kur jo tėvai ir kiti giminės gyveno. Pabuvęs ten porą metų ir išaiškines, kad svarbiausias lietuvių centras Amerikoje yra Chicago, jis 1914 metų pradžioje atsikėlė į Chicago. Tų pačių metų pabaigoje jis vedė vaidintoją Marytę Galinskaitę. Jam patiko vaidintoja, nuėjo už scenos, padėjo už kelias juoko minutes ir paprasė rankos.

Zolpis išaugino šeimą. Jų sūnus Algirdas dabar gyvena Kalifornijoje, dirba ir augina savo vaikus, o dukrė Dalia, taip pat ištėkėjusi, gyvena su tėvais ir mokytojausia Chicago mokykloje.

Silvestras Zolpis pradeda jausti metų našta, bet jis dar padaro duris laisvo langus ir seka Amerikos lietuvių gyvenimą. Jis priklauso sandariečiams, bet atidžiai seka Naujienas ir domisi Amerikos lietuvių Tarybos vedamu darbu. Jis yra įsitikinęs, kad Alto priešai Lietuvos laisvei nieko gero neliiki.

Linkime Silvestrui Zolpiui sveikatos ir ilgų metų!

Kaimynai

Sarkos restorane, 7840 S. Western Ave. Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga yra ruošianti programą, kurią pateiks Cook apskrities Statybos Zonų ir Oro teršimo departamentas. Bus demonstruojamas federalinės valdžios filmas, pavadintas "Ill Winds on a Sunny Day".

— Naujienose galima gauti Lietuvių Enciklopedijos leidyklos išleistą Broniaus Railos "Dialogą su lietuviais". 560 puslapių, kieti viršeliai, kaina \$7.00.

— Petras Lengvinas, Union Pier, Mich., po žiemos atostogų jau grįžo į vasarvietę pasiruošęs priimti svečių priėmimui. Šios vietos vasarvietės yra męgstamos ne tik artimos apylinkės lietuvių. Čia vasarą sutartai ar atsitiktinai susitinka Amerikos rytuose ir vakaruose bei Kanadoje gyvenę tautiečiai.

— Kapitonas Stasys Ripskis, tarnavęs Amerikos kariuomenės parašiutininkų daliniuose Vokietijoje ir Vietname, išėjo atsargon. Dirba Vokietijoje, Muencheno mieste, vienoje prekybos atstovybėje, kartu studijuodamas vokiečių kalbą. Jo tėvai Vytas ir Sofija gyvena Evergreen parke, kasdien prisijunčia oro paštu lietuvišką spaudą.

— Mindaugas Mačiulis De Paul universiteto muzikos mokyklos vadovybės buvo vienas iš išrinktųjų dalyvauti pianistų pavarario šventės koncerte, gegužės 20 d. Orchestra Hall, Chicagoje.

— Adomo Galdiko pomirtinė tapybos paroda įvyks š. m. balandžio mėn. 11 — 19 d. d. Čiurlionio galerijoje, Chicagoje.

— Už Vietname žuvusius ir kovojančius lietuvių kilmės karius, ateinančių sekmadienį, kovo 22 d. 11 val. Tėvų Jėzuitų kopyčioje bus atpašaujamos šv. Mišios. Mišias atnaušaus kun. J. Kubilius SJ. Mišių metu giesdės sol. A. Kalvaitytė — Velbasienė. Mišias užprašė Chicago Senasis Britanijos Lietuvių Klubas.

— Suošė subangavo, gelmių žinia atkeliavo, kad didžiojo Nepatūno gelmių svetainėje žuvelės tinklą perlinį mezga, gintarais žarsto kalnus takelius, koralų puokštėms status dabina, Jūrų tės aukso kasas šukuoja, didžiai gelmių puotai ruošiasi, o ta "Puota Jūros Dugne", balandžio 4 d. Western Ballroom. Pradžią 8:30 val. vak. Tik su rezerv. Telef. LA 3-5499.

L. J. Lietuvių Jūrų Skautija (Pr)

— Kviečiame į talką! Lietuvių Enciklopedijos leidykla išleidusi eilę vertingų ir kažin ar bepa-kartojamų leidinių, iš naujo sutelkė jėgas prie Encyclopedia Lituanica, kurios bus 6 tomai. I-sis tomas yra jau išleistas. Ma-loniai kviečiame į talką į užsi-prenumeruojant.

Chicagoje prenumeratas pri-ma: Naujienų, Draugo, Bar-caus, Margučio, Jaunimo Cen-tre pas p. Rožanską įstaigose, Marginių ir p. Tvero krautuvėse.

Iš ankščiau išleistų leidinių dar turime:

1. Lietuvių Enciklopedija — 36 tomai,
2. Vinco Krėvės raštai — 6 tomai,
3. Mūsų Lietuva — 4 tomai.

Tai yra vertingos dovanos bet kuriai progai. Jų kainos yra žemos, leidžiant dabar kaštuoti beveik dvigubai. Nedelsiant už-sisakykite, nes atsargos yra ne-didelės.

Adresas: Juozas Kapočius, 361 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA. Tel.: leidyklos (617) 268-7730, Namų (617) 282-2759.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

GENERAL FACTORY

Draft exempt. Start at \$2.98½ an hour with rapid increases.

Excellent Company Benefits.
Must be able to speak and understand English.

WILSON LABORATORIES
4221 So. WESTERN BLVD.

YOUNG MAN

Good opportunity for willing to work. Start in Stock and Shipping Departments.

Call for appointment 675-7240

MANAGER

Experienced man to manage a Small tool & die shop, also sales and quoting. Salary open — North side Area.

Call 792-2579 after 5 P. M.

JANITOR

FULL TIME, DAYS.
Apply in person.

ROOT PHOTOGRAPHERS
1131 W. SHERIDAN

EXPERIENCED

CABINET MAKERS

644-1278

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

TYPIST

— GENERAL OFFICE

Excellent permanent position for experienced Typist. 65 W. P. M. in Order Department with small growing Co. Complete Benefit Program. 1 Block from N. W. Depot and L. Station.

For Appointment Call

236-3290

TYPIST DICTAPHONE

Hours flexible
From 1—5 P. M.

642-5222

SECRETARY

for law office. \$105 per week.
Must be H. S. graduate.

Type 50 W. P. M.

427-4821

VEDUSIŲ PORĄ

Priziūrėti Laidotuvių Namus.

Virš 50 metų amžiaus.

Kalbėti angliškai.

Atlyginimas ir butas.

Tel. 235-6812

PERSONAL

Asmenų ieško

KAMBARYS VELTUI gero apylin-kėje suaugusiam asmeniui ar pensininkui, turinčiam mašiną.

Tel. 458-3851.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės kitur

60 MYLIU NUO ČIKAGOS, prie Kan-kakee upės kranto, ant platus skly-po 4 kambarių namas pardavimui. Ideali žvejybai ir poilsiui. Čikagos Tel. 847-8985 po 7 val. vakaro.

— Š. m. kovo mėn. 22 d., 12 val., sekmadienį Chicagoje, Jaunimo Centre, kamb. B-2, kviečiamas Lietuvių Fondo narių ir organizacijų atstovų pasitarimas svarbiais Fondo klausimais. Bus pranešta įdomių žinių iš įvykusio š. m. vasario mėn. 28 d. LF narių visuotinio suvažiavimo. LF nariai, orga-nizacijų atstovai ir visuomenė prašomi pasitarime gausiai dalyvauti.

Lietuvių Fondo Valdyba (Pr)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISIMOKIMAIMS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISIAMS DRAUDIMO REIKALAMS

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIO PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PALOS PARK — ORLAND PARK

rajone sklypai 80x125 pėdų su vand. ir kanaliz. Kaina nuo \$7,500. Nauja apylinkė, brangūs namai.

VILLA WEST

135 ST. ir 86 AVE. Lietuviai savininkai. TELEF. 349-0600

DEL SKUBAUS ISVYKIMO I FLORIDA, parduodu 2 aukštų po 6 kamb. namą, 5417 So. Hoyne. Tel. 476-8430.

APDRAUDŲ AGENTŲRA:

namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisykimas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Republic 7-1941

DAŽYMAS

Pigiai dažau kambarius, valau kilimus ir baldus.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2655 WEST 50th STREET

Prospect 8-5454

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE

4259 So. MAPLEWOOD AVENUE

Tel. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visokausiu nuosavybės pirkimas ir pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir lūdimai vertimai, nūžindomi plitėčiai, pravimai, income tax ir įvairūs kitoki blaikai. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irensu naujus ir perstatu senus visus rūšis namo apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus namus. Irensu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apšildymai nemokamai.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave., CHICAGO, ILL. 60609

Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus iidedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

S k a m b i n k i t

LA 1-6047

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654